

Schoolplan 2019-2023

Piet Bakkerschool SO & VSO SNEEK

Piet Bakkerschool

Christelijke school voor speciaal
en voortgezet speciaal onderwijs

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Doelen en functie	4
1.3 Procedures	4
1.4 Verwijzingen	4
2 Schoolbeschrijving	5
2.1 Schoolgegevens	5
2.2 Kenmerken van het personeel	5
2.3 Kenmerken van de leerlingen	6
2.4 Kenmerken van de ouders	7
2.5 Sterkte-zwakteanalyse	7
2.6 Risico's	7
3 Grote ontwikkeldoelen	9
3.1 Grote ontwikkeldoelen	9
4 Onderwijskundig beleid	10
4.1 De missie van de school	10
4.2 Pedagogisch handelen	11
4.3 Didactisch handelen	12
4.4 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	13
4.5 Onderwijstijd	15
4.6 Leerstofaanbod	15
4.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	16
4.8 Actief Burgerschap	17
4.9 Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO)	18
4.10 Taal en communicatie	19
4.11 Rekenen	21
4.12 Oriëntatie op mens en wereld	22
4.13 Creatieve vorming	22
4.14 Bewegingsonderwijs	23
4.15 Praktijkvakken	24
4.16 ICT	25
4.17 Onderwijsresultaten	25
5 Personeelsbeleid	28
5.1 Integraal Personeelsbeleid	28
5.2 Werving en selectie	29
5.3 Taakbeleid	29
5.4 Professionalisering	29
6 Organisatiebeleid	30
6.1 Organisatiestructuur	30
6.2 Het schoolklimaat	30
6.3 Veiligheid	31
6.4 Samenwerking Ketenpartners	32
6.5 Privacybeleid	33
6.6 Veiligheidsbeleid	33
6.7 Huisvesting en ICT	34

7 Financieel beleid	35
7.1 Planning & control Financiën	35
7.2 Sponsoring	35
8 Zorg voor kwaliteit	37
8.1 Cyclus onderwijskwaliteit	37
8.2 Kwaliteitszorg en ambitie	38
8.3 Verantwoording en dialoog	40
8.4 Het meten van de basiskwaliteit	40
8.5 Vragenlijst Leraren	40
8.6 Vragenlijst Leerlingen	41
8.7 Vragenlijst Ouders	42
8.8 Evaluatieplan 2019-2023	42
9 Strategisch beleid	43
10 Aandachtspunten 2019-2023	44
11 Meerjarenplanning 2019-2020	47
12 Meerjarenplanning 2020-2021	48
13 Meerjarenplanning 2021-2022	49
14 Meerjarenplanning 2022-2023	50
15 Formulier "Instemming met schoolplan"	51
16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	52

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

De indeling van het schoolplan 2019-2023 is afgestemd op het Strategisch beleidsplan van de Stichting SO Fryslân en de streefdoelen die wij als school relevant vinden voor onze schoolontwikkeling. Deze doelen vormen samen de focus voor onze kwaliteitszorg. Dit betekent dat wij de streefdoelen beschrijven (to plan: wat beloven we?), periodiek beoordelen (to check: doen we wat we beloven?) en borgen of verbeteren (to act). De doelen die we onderscheiden komen (deels) overeen met de domeinen die de inspectie onderscheidt in het waarderingskader 2017. Naast schoolontwikkeling focussen we op de ontwikkeling van ons personeel.

In de schoolplan spreken wij vaak over ouders. Wij willen benoemen dat wanneer er staat "ouders", hier ook de "verzorgers" mee bedoeld worden.

1.2 Doelen en functie

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van het Strategisch beleidsplan van de Stichting SO Fryslân, in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Wij spreken in dit geval van streefdoelen (fase 'to plan'). Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om grip te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze actiepunten (fase 'to check') voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument (wat beloven we?) naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders, en als een planningsdocument (wat willen we wanneer verbeteren?) voor de planperiode 2019-2023. Op basis van onze grote ontwikkeldoelen en aandachtspunten stellen we jaarlijks een uitgewerkt jaarplan op. In het jaarverslag zullen we steeds terugblikken of de gestelde aandachtspunten gerealiseerd zijn. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren (plan, do, check, act).

1.3 Procedures

Ons schoolplan is opgesteld door het managementteam, schoolontwikkelaar en interne begeleiders van de school en ter goedkeuring voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. De teamleden hebben meegedacht over de missie en visie(s) van de school en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de grote ontwikkeldoelen en aandachtspunten voor de komende vier jaar. In de planperiode 2019-2023 zullen we planmatig hoofdstukken van ons schoolplan met elkaar bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan voor het komend jaar samen vaststellen. Ieder jaar kijken we met het team ook terug: hebben we onze actiepunten in voldoende mate gerealiseerd? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de thema's, zoals beschreven in dit schoolplan.

1.4 Verwijzingen

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar bijlagen. De bijlagen zijn opgenomen in de paragrafen waarbij ze horen en hebben we verzameld in een groslijst (bijlagen bij het schoolplan).

2 Schoolbeschrijving

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	SO Fryslân
Algemeen directeur:	Geert Diever
Adres + nummer:	Morra 2-3
Postcode + plaats:	9204 KH Drachten
Telefoonnummer:	0512-584594
E-mail adres:	info@so-fryslan.nl
Website adres:	www.so-fryslan.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	Piet Bakkerschool
Directeur:	Marjo Bootsma
Adres + nummer.:	Plevierenpad 3
Postcode + plaats:	8601XC Sneek
Telefoonnummer:	0515-433222
E-mail adres:	info@pietbakkerschool.nl
Website adres:	www.pietbakkerschool.nl

De Piet Bakkerschool maakt onderdeel uit van kind- en jongerencentrum De Himmen in de gemeente Súdwest-Fryslân. Samen met RENN4, kinderdagcentrum It Mearke (Talent), speciale kinderopvang Wille!, Ergo Actief (kinderergotherapie) en Topfysio (fysiotherapie) bundelen we onze deskundigheid. Dit biedt kansen om met elkaar mee te denken, ervaringen te delen en elkaar aan te vullen. Voor de leerlingen betekent dit meer mogelijkheden om op allerlei gebieden leerervaringen op te doen.

2.2 Kenmerken van het personeel

Het team op de Piet Bakkerschool bestaat uit:

- 01 directeur
- 01 teamleider
- 01 voltijds leraar
- 18 deeltijd leraren waarvan 2 interne begeleiders en 1 schoolontwikkelaar
- 01 vakleraar bewegingsonderwijs
- 01 orthopedagoog
- 01 logopedist
- 01 psychologisch medewerker
- 17 onderwijsassistent
- 01 verzorgingsassistent
- 01 administratief medewerker
- 01 hoofd facilitaire

Specifieke expertise van het team:

- Aandachtsfunctionaris gedrag
- Muziekspecialist
- Pest-coördinator

- Rots en water trainer
- Vakleraar land- en tuinbouw
- Cultuurcoördinatoren
- Stagecoördinatoren
- Trainers SVA winkel, schoonmaken, koken
- Trainers ZEDEMO
- LACCS specialist

Van de 45 medewerkers zijn er 36 vrouw (v) en 9 man (m). De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 1-9-2018).

1-9-2018	MT	OP	OOP
15 tot 25 jaar		2 v - 1 m	4 v - 0 m
25 tot 35 jaar		4 v - 2 m	3 v - 1 m
35 tot 45 jaar	1 m	5 v - 0 m	3 v - 0 m
45 tot 55 jaar		2 v - 1 m	5 v - 2 m
55 tot 65 jaar	1 v	1 v - 1 m	6 v - 0 m
Totaal	1 v - 1 m	14 v - 5 m	21 v - 3 m

2.3 Kenmerken van de leerlingen

De leerlingen op de Piet Bakkerschool hebben een verstandelijke en/of meervoudige beperking en zijn gebaat bij veel begeleiding en les in kleine groepen. Het leerproces van onze leerlingen heeft vooral baat bij: betekenisvol, kleine stappen, veel herhaling, voor- en nadoen.

De leerlingen die bij ons op school zitten, vallen in de leeftijdscategorie van 4 -18 jaar. Onze school bestaat uit een speciaal onderwijs afdeling (SO) en een voortgezet speciaal onderwijs afdeling (VSO). Zij zijn zowel thuis als extern wonend bijvoorbeeld in: gezinsvervangend tehuis, pleeggezin, zorgboerderij etc.

Al onze leerlingen hebben een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal onderwijs gekregen. Bij de TLV's wordt onderscheid gemaakt in 3 categorieën.

Hieronder een overzicht van de leerlingen per 1 oktober 2018.

SO

Categorie	Leeftijd	Aantal
1	<8	14
2	<8	1
3	<8	3
1	>dan 8 of gelijk	11
2	>dan 8 of gelijk	1
3	>dan 8 of gelijk	7

VSO

Categorie	Aantal
1	46
2	4
3	11

Onze leerlingen stromen uit naar profielen. Dit kunnen de volgende zijn: Arbeid (4), beschut werk (3), taakgerichte en activerende dagbesteding (2) en belevingsgerichte dagbesteding (1). Per uitstroomprofiel heeft de school beschreven wat de uitstroombestemming van de bijbehorende ondersteuning/instructiebehoefte is en wat de ambities zijn op sociaal emotioneel en didactisch gebied.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u door naar onze website.

2.4 Kenmerken van de ouders

De ouders van onze leerlingen wonen in de provincie Fryslân. Bij veel van onze leerlingen is thuis het Fries de voertaal. Het voedingsgebied van de school bestrijkt de gehele zuidwest hoek, en de gebieden rond Harlingen, Franeker, Leeuwarden-Heerenveen en alles wat daar tussen ligt. Dit maakt dat de school een echte regioschool is. Ook brengt dit met zich mee dat de meeste leerlingen met leerlingenvervoer, openbaar vervoer of zelfstandig met de fiets op school komen en niet door hun ouders worden gebracht. Als gevolg hiervan komen de meeste ouders niet regelmatig op school. Om er voor te zorgen dat ouders goed op de hoogte zijn van wat er op school gebeurt, werken wij met dag- en/ of weekverslagen.

2.5 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Kleinschaligheid	
Aanbod VSO gericht op uitstroommogelijkheden	
Samenwerking met andere organisaties binnen het gebouw.	
Professionaliseringsbeleid	

KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
Samenwerking met speciaal onderwijs scholen in de regio Sneek	Teruglopend leerlingenaantal
Veranderende doelgroep	Veranderende doelgroep
	Lerarentekort

2.6 Risico's

Risicoanalyse

I M P A C T						
K A N S		Verwaarloosbaar (1)	Minimaal (2)	Gemiddeld (3)	Maximaal (4)	Catastrofaal (5)
	Zeer klein (1)	Laag	Laag	Laag	Midden	Midden
	Klein (2)	Laag	Laag	Midden	Midden	Midden
	Middel (3)	Laag	Midden	Midden	Midden	Hoog
	Groot (4)	Midden	Midden	Midden	Hoog	Hoog
	Zeer groot (5)	Midden	Midden	Hoog	Hoog	Hoog

Risicoanalyse Onderwijskundig beleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Veranderende doelgroep	Groot (4)	Gemiddeld (3)	Midden
Maatregel: <i>Pedagogisch en didactisch handelen aanpassen</i>			

Risicoanalyse Personeelsbeleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Lerarentekort	Groot (4)	Gemiddeld (3)	Midden
Maatregel: <i>boeien en binden</i>			

Risicoanalyse Organisatorisch beleid

Omschrijving	Kans	Impact	Risico
Teruglopend leerlingaantal	Groot (4)	Gemiddeld (3)	Midden
Maatregel: <i>Samenwerking zoeken met collega school</i>			

3 Grote ontwikkeldoelen

3.1 Grote ontwikkeldoelen

Voor de komende vier jaar hebben we een aantal grote ontwikkeldoelen vastgesteld. Deze ontwikkeldoelen (streefbeeld) vormen de focus voor ons handelen in de jaren 2019-2023. De grote ontwikkeldoelen worden concreet en meetbaar gemaakt en in jaarplannen verwerkt. Op deze manier werken we systematisch, doelgericht en efficiënt (OGW).

Naast deze ontwikkeldoelen zijn vanuit het in kaart brengen van de basiskwaliteit van de Piet Bakkerschool aandachtspunten/ verbeterpunten naar voren gekomen die we in de komende jaren ook bespreekbaar willen maken en waar nodig komen met afspraken dan wel verbeteringen.

Streefbeelden	
1.	Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.
2.	Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.
3.	Op ons kun je rekenen. Wij zijn een rekenrijke school, gebruiken interessante materialen en hebben rekenslimme leraren: tel maar op.
4.	Lezen is levensgeluk.
5.	Nieuwsgierig zijn en onderzoeken, dat is niet alleen taalonderwijs maar wereldwijs.
6.	Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.
7.	We barsten van talent. Ons aanbod hierop afstemmen is de kunst (en cultuur).
8.	De school slankt af en wij slanken mee! We zijn een Gezonde School, we bewegen veel en eten gezond.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

Missie en visie

De Piet Bakkerschool is een algemeen christelijke school. Alle kinderen, die zijn aangewezen op een school voor (V)SO ZML (MG), zijn hier welkom. Wij verwachten van niet-christelijke ouders dat zij rekening houden met onze identiteit, die we op een positieve en open manier uitdragen. De Bijbelse normen en waarden zijn hierbij onze inspiratiebron.

Het doel van het onderwijs op de Piet Bakkerschool is om voor elke leerling het optimale leereffect te bereiken, zodat onze leerlingen een zo groot mogelijke kans krijgen om daar te komen waar ze het liefste willen zijn.

Slogan en kernwaarden

Onze slogan is: ***Bouwen aan je toekomst***

Onze kernwaarden zijn:

- Een veilige en uitdagende leeromgeving
- Rust, duidelijkheid en structuur
- Afstemming op de hulpvraag van iedere leerling
- Een professioneel geschoold team
- Een gemoedelijke sfeer en gastvrijheid
- Goede contacten met ouders/verzorgers
- Plezierige samenwerking tussen collega's

Onze parels

Onze school levert basiskwaliteit (waarderingkader 2017), maar onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten).

	Parel	Standaard
	We zijn de winnaars van de Nationale Onderwijsprijs met het aanbod in het VSO.	OP1 - Aanbod
	Met werkgroepen hebben leraren optimale invloed op het onderwijs.	OP1 - Aanbod
	In onze school klinkt muziek (muziekspecialist, talentband, 1,2,3 Zing)	OP1 - Aanbod
	We kennen onze leerlingen door en door, dat merk je in de school en lees je in het OPP.	OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding
	We zijn trots op ons schoolgebouw en de omgeving (belevingstuin, gymzaal, inrichting)	OP1 - Aanbod
	Naast de leukste leerlingen hebben wij de leukste collega's. Ons team is warm, professioneel, creatief en flexibel	SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]
	Onze logopedist is zichtbaar en voortrekker in de ondersteunende communicatie. We gebruiken de Nederlandse gebarentaal actief.	OP3 - Didactisch handelen
	We hebben een bak aan deskundigheid in huis en werken nauw samen met een multidisciplinair team.	OP3 - Didactisch handelen
	We zijn trots op onze vakdocent beweging, daardoor bieden we goed bewegingsonderwijs en zijn we een 'Gezonde school'.	OP1 - Aanbod
	De overgang van het SO naar het VSO sluit naadloos aan, we zijn 1 school.	OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]

Onze kernwaarden zijn:

Bijlagen

1. Foto missie in personeelsruimte

4.2 Pedagogisch handelen

Wij hechten veel waarde aan een positieve relatie tussen de leraar en de leerling. Van daaruit kunnen verschillende competenties ontwikkeld worden en gestreefd worden naar een grotere autonomie van de leerling. Verschillen tussen leerlingen worden erkend, iedere leerling mag zijn zoals hij is. Kernwaarden zijn:

- Een veilige en uitdagende leeromgeving
- Rust, duidelijkheid en structuur
- Afstemming op de hulpvraag van iedere leerling
- Een professioneel geschoold team
- Een gemoedelijke sfeer en gastvrijheid
- Goed contact met ouders/verzorgers
- Plezierige samenwerking tussen collega's

Deze kernwaarden uiten zich concreet in:

- Schoolbrede omgangsafspraken (zie bijlage 'regels en afspraken').
- Alle medewerkers hebben een training gevolgd op het gebied van voorkomen van probleemgedrag en het reguleren van agressie (ABC-methodiek).
- Onze leraren creëren met een effectief klassenmanagement (picto-gebruik, indeling van de ruimte, routines) een gestructureerd en voorspelbaar klimaat, zodat probleemgedrag kan worden voorkomen (zie bijlage 'whiteboard').
- Wij hechten veel waarde aan een positieve en motiverende leraar, die ervoor zorgt dat de leerlingen het werk zo zelfstandig mogelijk kunnen doen.
- De veiligheid wordt gewaarborgd door de leraar. Wanneer nodig kan de pestcoördinator ingeschakeld worden.
- Het uitdragen van normen en waarden is een verantwoordelijkheid van iedere leraar en zijn of haar voorbeeldgedrag is daarbij cruciaal (zie bijlage 'kernwaarden in personeelsruimte').
- In het VSO heeft elke leerling een coach en wordt er met regelmaat een coachingsgesprek gevoerd. Ook worden vorderingen bijgehouden middels modulebewijzen in een eigen portfolio.

'Leerlingen, ouders en school, samen staan we sterker'

Onze ambitie is het aanstellen van een aandachtsfunctionaris op het gebied van gedrag en pedagogisch handelen en het verstevigen van de samenwerking met ouders.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Schoolbrede afspraken
2.	ABC methodiek
3.	Pestcoördinator
4.	Klassenmanagement en handelen gericht op voorkomen van probleemgedrag
5.	Coachingsgesprekken in het VSO
6.	Communicatie met ouders (dag/week verslagen, huisbezoeken en oudergesprekken)

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het

gebied van het pedagogisch klimaat in Parnassys/WMK. Tevens wordt er jaarlijks een vragenlijst onder ouders verspreid om de kwaliteit te meten.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie SK 2 Pedagogisch klimaat	3
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld met een 3.2 (op een vier puntschaal).	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Aanstellen aandachtsfunctionaris ABC methodiek	gemiddeld
Verfijnen coachingsgesprekken VSO	laag
Ons eigen maken van het pestprotocol en pestcoördinator	gemiddeld

Bijlagen

1. Foto kernwaarden in personeelsruimte
2. Foto whiteboard
3. Foto regels en afspraken

4.3 Didactisch handelen

Op de Piet Bakkerschool hebben wij hoge verwachtingen van de leerlingen, uiteraard wel passend in de 'zone van naaste ontwikkeling'. De onderwijsbehoeften en instructiebehoeften van de leerling brengen wij zorgvuldig in kaart. Op basis daarvan zorgen de leraren voor gedifferentieerd en gestructureerd onderwijs. Dit betekent dat leerstof, instructie, opdrachten en begeleiding passen bij zowel de groep als geheel als de individuele leerling.

De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie (DIM). Van belang is dat het benoemen van het lesdoel, de uitleg en de verwerking van de leerstof leiden tot begrip. De concrete instructie (vaak voordoen-nadoen), verschillende werkvormen en visuele ondersteuning leiden tot succeservaringen en actieve leerlingen. Zie bijgevoegde 'Kijkwijzer DIM'.

De intensiteit van de begeleiding wordt afgestemd op het uitstroomprofiel van de leerling. Bijv. bij uitstroom naar het VSO is de leraar altijd binnen gezichts- en gehoorveld aanwezig, en bij uitstroom naar PrO wordt er gestreefd naar begeleiding op afstand. Passend bij de uitstroomprofielen, wordt er gevarieerd in leertijd.

Onze ambitie is om het gewenste didactisch handelen op gebied van de kernvakken taal en rekenen vakspecifiek vast te stellen in schoolbrede didactische afspraken. Dit is ook een leidraad om de kwaliteit te waarborgen.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Talentvolle leraren
2.	Lessen zijn opgebouwd volgens het Directe Instructie Model
★	Passende visuele ondersteuning (picto's, foto's, gebaren) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
4.	Praktisch en betekenisvol aanbod

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van het OP3 didactisch handelen in Parnassys/WMK. Over vier jaar gebruikt het team een gezamenlijk opgestelde (vakspecifieke) kijkwijzer op het gebied van didactisch handelen.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Didactisch handelen (OP3)	3,54
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld met een 3.7 (op een vier puntschaal).	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Verfijnen van het didactisch handelen t.a.v. de begeleidingsintensiteit	gemiddeld

Bijlagen

1. Kijkwijzer DIM

4.4 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Basisondersteuning in de groep

In de basis werken wij met OPP's en is ons aanbod afgestemd op de uitstrooprofielen en leermoeilijkheden. Wij kennen de leerlingen goed en volgen hun ontwikkeling nauw. Onze OPP's zijn zeer zorgvuldig samengesteld en toegespitst op de praktijksituatie (zie bijlagen). In de cyclus Handelingsgericht werken (HGW) staan jaarlijks meerdere momenten gepland waarbij we de voortgang van de ontwikkeling monitoren en waar nodig bijstellen (bijlage 'Handboek HGW'). Denk aan het maken van groepsplannen in Parnassys, startbespreking, betrouwbare en valide toetsing (Cito LOVS), tussenevaluatie, invullen AuReCool, eindevaluaties en oudergesprekken. De orthopedagoog en intern begeleiders zijn hierbij nauw betrokken. We vragen ons continu af; voldoen we aan de instructie- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en ligt hij nog op koers? (Zowel voor- als achter op koers)

Extra ondersteuning binnen de school

Wanneer de basisondersteuning niet voldoende is of wanneer blijkt dat de leerling niet op koers ligt of juist boven het algemene aanbod uitstijgt, wordt het Klein CvB (Commissie van Begeleiding) ingeschakeld. In het Klein CvB worden zorgleerlingen besproken en beslissingen genomen over het inzetten van interventies.

Didactische interventies: Speciaal Aandachtspunt (SAP)

Dit zijn kortdurende interventies (6 weken), gericht op het terugkeren naar het algemene aanbod, het verrijken van het aanbod of het behalen van het vastgestelde uitstroomperspectief. Er wordt gestreefd naar snel succes. De leraar integreert het in het dagprogramma en voert de interventie zelf uit. Denk aan extra leertijd, pre-teaching, inzet van hulpmiddelen en intensievere begeleiding of juist planmatig opbouwen naar zelfstandiger kunnen werken.

Specialistische interventies: Speciaal Handelingplan (SHP)

Een Speciaal Handelingsplan (SHP) wordt opgesteld wanneer een leerling een specifieke hulpvraag heeft op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, redzaamheid, spraak-taal of motoriek. Dit zijn langdurende interventies (halfjaarlijks) die uitgevoerd worden door een specialist in de school. Denk aan extra weerbaarheidstraining, fysiotherapie, (groeps)logopedie en ergotherapie. De specialisten hebben nauw contact met ouders en leraren, zodat het aangeleerde thuis en in de klas wordt toegepast.

Leerlingbespreking

Wanneer een leraar vastloopt met een leerling in het pedagogisch- of didactisch handelen, kan hij een leerlingbespreking aanvragen bij de orthopedagoog en/of intern begeleider. Het gesprek is gericht op het handelen van de leraar en mogelijke interventies voor de individuele leerling. Dit wordt vastgelegd in Parnassys en planmatig geëvalueerd.

Wanneer de problematiek zeer complex is wordt de leerling besproken in het Groot CvB.

Extra ondersteuning met externe partners

Tijdens het Groot CvB worden de schoolarts en de schoolmaatschappelijk werker betrokken bij de zorg rondom de leerling. Eventueel wordt de leerplichtambtenaar, gemeente en andere partners uitgenodigd. Als school staan wij altijd open voor samenwerken met externe zorgpartners, hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bijvoorbeeld Accare, Visio en voogden.

Vanuit het samenwerkingsverband Fultura wordt het OZO (Onderwijs Zorg Overleg) georganiseerd. Hierin worden schooloverstijgende casussen besproken waarbij de school vastloopt. Onze orthopedagoog en coördinator leerlingenzorg is bij dit overleg aanwezig.

Onze zorgstructuur is sterk. Een eigen kenmerk van kwaliteit is ons handboek HGW, waarin de gehele zorgcyclus staat beschreven. Het zorgt ervoor dat iedereen in de school handelingsgericht werkt en houdt de leerlingenzorg actief en levendig.

Een tweede eigen kenmerk van kwaliteit is ons leerlingvolgsysteem Parnassys. In Parnassys gebruiken we de leerlijnen actief: we plannen, volgen en analyseren ons onderwijsaanbod in Parnassys. Op deze manier kunnen wij de doorgaande lijn eenvoudig waarborgen. Het gehele team (van leraar tot directeur) is geschoold en heeft het werken met Parnassys zich eigen gemaakt.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Het hele team kent de leerlingen bij naam
★	Zicht op de leerling en een zeer goed OPP <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
3.	De cyclus- en handboek HGW en de planmatige zorgstructuur is merkbaar in ons handelen
4.	Een planmatige en effectieve zorgstructuur
★	Vaste, bekende specialisten in de school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>
6.	Leraren en specialisten hebben persoonlijk contact met ouders (telefonisch, huisbezoek)
7.	Geïntegreerde logopedie in muziek- en taalonderwijs

Beoordeling

De ambities worden vierjaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van OP2 Zicht op ontwikkeling in Parnassys/WMK.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)	3,13
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld met een 3.2 (op een 4 puntschaal)	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
De school gebruikt voor rekenen betrouwbare en valide toetsen	gemiddeld
De school gebruikt voor taal betrouwbare en valide toetsen	hoog
De toetsen m.b.t. rekenen en taal geven een indicatie van de bereikte referentieniveaus	laag
De extra ondersteuning is gericht op het realiseren van het OPP	laag
De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de extra ondersteuning zonodig bij	laag
Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte krijgen extra ondersteuning voor de cognitieve, de motorische en de sociale ontwikkeling	laag
Eigenaarschap SAP'jes bij leraren	laag

Bijlagen

1. Handboek HGW
2. OPP SO
3. OPP VSO

4.5 Onderwijstijd

De Piet Bakkerschool werkt volgens het '5 gelijke dagen'-model. Dit betekent dat de leerlingen iedere dag om 8:30 uur beginnen en om 14:15 uur vrij zijn. De leerlingen in de SO Onderbouw zijn het gehele jaar op woensdag vrij.

Op onze school willen we de leertijd effectief besteden omdat we beseffen dat leertijd een belangrijke factor is voor het leren van onze leerlingen. We proberen daarom verlies van leertijd te voorkomen. Ook willen we voldoende leertijd plannen, zodat de leerlingen zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. We werken aan de hand van een referentietabelurenverdeling per vakgebied (zie bijlage). De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De verdeling van de onderwijstijd is afgestemd de verschillende typen leerlingen (SO1, SO2, VSO en EMB)
2.	Extra onderwijstijd voor bewegingsonderwijs in het SO en EMB groepen

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. het scoren van de zelfevaluatie die is opgenomen in Mijn Parnassys/ WMK.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Onderwijstijd (OP5)	3,2
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld met een 3.2 (op een vier puntschaal).	goed / uitstekend

Bijlagen

1. Referentietabellen/ urenverdeling

4.6 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daarom bieden we een passend aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen volgens het landelijk doelgroepenmodel. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren, sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen en bereidt hen voor op vervolgonderwijs of uitstroom naar (beschutte) arbeid. Onze extra kwaliteitsaspecten liggen op de gebieden van weerbaarheidstraining (Rots & water), muziekonderwijs, de Gezonde School (gebied beweging) en het aanbod van het SO dat perfect aansluit op het VSO en het aanbod van het VSO dat past bij de vervolgbestemming.

Kernvakken, praktijkvakken en subvakken

In ons aanbod maken we onderscheid in kernvakken, subvakken en praktijkvakken. De kernvakken zijn taal, rekenen en sociaal emotionele ontwikkeling. Hierbij is de ontwikkeling van leerling uitgangspunt van de lessen (instructie op niveau en toetsing). De kernvakken hebben doorlopende leerlijnen, gekoppeld aan streefdoelen per leerroute. Dit is gebaseerd op het landelijke doelgroepenmodel van Lecso. De leerlijnen zijn uitgewerkt in leerstofpakketten, instructieaspecten en aangevuld met methoden, middelen en toetsen.

Ook de praktijkvakken zijn afgestemd op de leerroute van de individuele leerling. De leerlijnen zijn uitgewerkt in doorlopende leerlijnen, materialen, middelen en woordenschatlijsten. De mate van begeleiding staat centraal en wordt getoetst.

De overige vakken zijn subvakken. Hiervoor zijn er aanbodlijnen met passende instructies, materialen en middelen op groepsniveau.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren bieden onderwijs aan dat in de basis afgestemd is op leermoeilijkheden.
2.	Een perfecte overgang van het SO naar het VSO.
3.	Het aanbod bereidt de leerlingen doelmatig voor op de vervolgbestemming.

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van aanbod in Parnassys/WMK. Voor de kernvakken wordt er tevens gebruik gemaakt van kwaliteitskaarten (tweejaarlijks).

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Praktijkvorming/stage (OP7)	4
Zelfevaluatie - Aanbod (OP1)	2,91
De ambitie is dat de basiskwaliteit van Aanbod OP1 minimaal wordt beoordeeld op een 3.2 (op de 4 punts-schaal).	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat	gemiddeld

4.7 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt (zie schema) de volgende vakken aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes, methodieken en toetsen. De doorlopende leerlijnen in combinatie met de methodes die we gebruiken zijn dekkend voor de kerndoelen. Ons uitgangspunt is, dat we de referentieniveaus van het landelijke doelgroepenmodel realiseren door het gebruik van onderstaande methodes en gevalideerde toetsen (Cito). We volgen de leerlingen door middel van observatie, methode ongebonden en methode gebonden toetsing. We registreren de vorderingen van leerlingen in het leerlingvolgsysteem Parnassys.

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Taal en communicatie	Ervaar het Maar	Cito-toetsen Taal voor kleuters (1-2)	X
	Deviant	Cito dagbesteding Taal	
Technisch lezen	Leeslijn	Methodetoetsen	X
	Leespraat	Cito-AVI 2018	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip	Cito-toetsen Begrijpend lezen 2012	
		Cito arbeid begrijpend lezen	
Spelling	Woordbouw	Cito-toetsen Spelling	X
		Methodetoetsen	
Schrijven	Schrijven leer je zo		
	Schrijfkriebels		
Rekenen	Maatwerk	Cito-toetsen Rekenen en Wiskunde 3.0	
	Met Sprongen Vooruit	Cito-toetsen Rekenen voor peuters/ kleuters 2012	
	Rekenboog	Cito arbeid rekenen-wiskunde	
	Klasse Winkel	Cito dagbesteding rekenen	
	Deviant	ZML rekentoets	
Engels	Groove.me		
Oriëntatie op mens en wereld	SchoolTV		
	Groen Doen		
	Pilot Blink wereld		

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Natuuronderwijs	SchoolTV		
	Groen Doen		
Wetenschap & Techniek	Werkportfolio		
	Groen Doen		
	Promotie		
Verkeer	VVN		
	OV4U		
Tekenen	Special Heroes art		
Handvaardigheid	Special Heroes art		
Muziek	1,2,3 Zing		
	Special Heroes art		
Drama	Special Heroes art		
Bewegingsonderwijs	Special Heroes - sport		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	STIP	Leerlingvolgsysteem: AuReCool	X
	ABC-methodiek		
	Rots & Water		
	GGD seksuele voorlichting		
Godsdienst	Trefwoord		
Praktijkvakken	Werkportfolio		
	Word4Kids		
	Veilig Internet junior		
	Jeugd EHBO	EHBO jeugdexamen	
	SVA		
	Kiem de Winkel	SVA certificering	
	Promotie		
	ZeDeMo		

Aandachtspunt	Prioriteit
Vernieuwen methode/methodiek voor taal/technisch lezen	gemiddeld
Inzet digitale didactische middelen	laag

4.8 Actief Burgerschap

De maatschappij is in voortdurend in verandering, de Piet Bakkerschool verandert mee. Door middel van een geïntegreerd aanbod van praktijk en theorie zorgen we ervoor dat onze leerlingen 'terecht komen op de plek waar ze het liefste willen zijn'. Of zoals wij ook wel zeggen: 'Bouwen aan je toekomst'.

Actief burgerschap is geïntegreerd in verschillende vakgebieden van ons onderwijs. Zo komen identiteit en omgaan met culturen aan bod in de godsdienstlessen (Trefwoord). Vanuit onze christelijke identiteit vieren wij gezamenlijk met ouders diverse christelijke feesten.

In de school hebben leerlingen, via de leerlingenraad, invloed op het onderwijskundig- en pedagogisch beleid, de inrichting van het schoolgebouw en het schoolplein en bij het vormgeven van vieringen.

We hebben aandacht voor sociale veiligheid en conflicthantering in ons pedagogische klimaat (ABC methodiek). In ons sociaal emotioneel aanbod (STIP en mijn SOVA) leren leerlingen o.a. het oplossen van conflicten, positief met elkaar communiceren en bijdragen aan het maken en uitvoeren van regels en afspraken binnen de school. In de SO bovenbouw wordt er gestart met een 'interne stage', waarin leerlingen binnen de school verschillende omgangsvormen oefenen (bijvoorbeeld aankloppen als je een andere klas binnengaat).

Omgaan met geld is een hoofdpijler van ons rekenonderwijs. Praktische lessen beiden we aan d.m.v. De Klassewinkel. Vanaf de SO bovenbouw maken de leerlingen kennis met het praktijkvak economie, waarbij ze onder begeleiding boodschappen doen. In het VSO komen daar ook gastlessen Smart met geld en het praktijkvak economie bij.

In de SO bovenbouw maken leerlingen ook kennis met het praktijkvak persoonlijke verzorging. In onze leerlijn persoonlijke verzorging komt seksualiteit aan bod, zoals de eigen lichamelijke ontwikkeling, de voortplanting, relatievorming en seksuele diversiteit. Ter aanvulling worden er vanuit de GGD gastlessen aangeboden.

Een gezonde levensstijl vinden we belangrijk. We bieden extra bewegingslessen en hebben het predikaat 'Gezonde school' op gebied van bewegen (zie bijlage). Jaarlijks hebben we 'gezondheidsweken' waarin gezonde voeding en bewegen centraal staan. Daarnaast werken we samen met Special Heroes, het is gericht op vrijetijdsbesteding op gebied van sport en art.

Onze leerlingen zijn burgers van de toekomst, onze ambitie is om in kaart te brengen welke sociale- en maatschappelijke competenties passend zijn bij de uitstroomprofielen. Op deze wijze kunnen wij het aanbod hier nog beter op afstemmen en de ontwikkeling volgen.

Vanaf het VSO zijn de leerlingen mede-eigenaar van hun eigen ontwikkeling door middel van het portfolio en mentorgesprekken. Om de redzaamheid in de maatschappij te bevorderen hebben we een gedegen opbouw in stages, waarbij de leerling van redzaamheid binnen de school naar redzaamheid in de leef- en werkomgeving werkt. Redzaam worden in reizen wordt hier ook in meegenomen d.m.v. VVN en OV4U lessen. Daarnaast heeft de school een overeenkomst met Arriva, waardoor de school met 'Voor elkaar passen' de leerlingen kan begeleiden in het reizen met het openbaar vervoer.

Binnen de praktijkvakken en op de leerwerkplekken worden specifieke werknemersvaardigheden aangeboden, denk hierbij aan op tijd komen op je werk, om hulp vragen en omgaan met collega's.

Op gebied van kennis en gesprek over burgerschap bieden we vanaf het VSO lessen in mediawijsheid, aardrijkskunde en geschiedenis. Kennis over de democratische rechtstaat wordt bijgebracht in de vorm van projecten rondom de verkiezingen.

Als school hechten wij groot belang aan het betrokken en zichtbaar zijn in de omgeving en maatschappij. Met verschillende stages, excursies en het project 'Leren, werken, reizen' zijn we optimaal actief in de wereld om ons heen. Jaarlijks nemen we samen met leerlingen deel aan de plaatselijke dodenherdenking op 4 mei.

Onze leerlingen zijn burgers van de toekomst, onze ambitie is om in kaart te brengen welke sociale- en maatschappelijke competenties passend zijn bij de uitstroomprofielen. Op deze wijze kunnen wij het aanbod hier nog beter op afstemmen en de ontwikkeling volgen.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We besteden structureel aandacht aan Christelijke feesten en vieringen

Aandachtspunt	Prioriteit
Actief burgerschap integreren in het vernieuwd aanbod SEO	hoog

Bijlagen

1. Foto predicaat Gezonde School

4.9 Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO)

Kleinschaligheid en een veilige omgeving kenmerken onze school. Daarbij hebben wij de behoeften van de leerling uitmuntend in beeld. Wij vinden dit de basis van ons onderwijs, zodat de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Met een leerlijn, groepsplannen, STIP lessen en schoolbreed pedagogisch handelen volgens de ABC methodiek, voldoen we aan de kerndoelen. Een eigen kenmerk van kwaliteit is weerbaarheidstraining (Rots en water) in ons basisaanbod en de extra ondersteuning. Het voorkomen en aanpakken van pesten, weerbaarheid en seksueel geweld komen aan bod.

De ontwikkeling van de leerling wordt gevolgd d.m.v. leerlijnen en het leerlingvolgsysteem AuReCool. AuReCool brengt de leerlingen op de gebieden autonomie, relatie en competentie in kaart. Een eigen kenmerk van kwaliteit is de verwerking van de SEO ontwikkelingsleeftijd in het OPP. Daarnaast wordt bij de EMB groep het functioneren van de leerlingen in beeld gebracht middels het ontwikkelingsdenken.

'Wij zijn de burgers van de toekomst'

De ambitie is om het aanbod SEO te verbeteren waarin sociale vaardigheden centraal staan. In het VSO komen daar de werknemersvaardigheden bij. Het verbeteren van het aanbod hangt samen met een vakspecifieke visie, het aanstellen van een aandachtsfunctionaris ABC-methodiek, implementatie van een pestcoördinator, schoolbreed pedagogisch handelen en ouderbetrokkenheid.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Kleinschalige, veilige omgeving
2.	Helder beschreven OPP met ondersteuningsbehoeften, SEO leeftijd en ontwikkelingsdenken
★	Rots & Water weerbaarheidstraining in basisaanbod en als extra ondersteuning. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	Passend LVS AuReCool
★	Ontwikkelingsdenken voor EMB leerlingen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van de sociaal maatschappelijke competenties in Parnassys/WMK en een vakspecifieke kwaliteitskaart. Tevens wordt de sociaal emotionele ontwikkelingsleeftijd jaarlijks gemonitord middels AuReCool.

Omschrijving	Resultaat
Over vier jaar gebruiken we een passende SEO methode/methodiek en is het didactisch handelen afgestemd middels een gezamenlijk opgestelde kijkwijzer.	goed / uitstekend
De komende vier jaar kunnen we laten zien dat leerlingen vooruitgang tonen op sociaal emotionele leeftijd (AuReCool).	goed / uitstekend
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld op een 3.2 (op de 4 punts-schaal).	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Vernieuwen van het gehele SEO aanbod	hoog
Didactische afspraken voor SEO (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling)	hoog
Implementeren pestprotocol en pestcoördinator	laag

4.10 Taal en communicatie

Ons taalaanbod voldoet aan de kerndoelen en is in de basis afgestemd op taalachterstanden. De voertaal in de school is Nederlands, in gesprek met een individuele leerling wordt er ook Fries gesproken. In het VSO staat het taalaanbod volledig in het teken van toepassen in de praktijk. Naast technisch lezen, neemt begrijpend lezen een

belangrijke plaats in binnen ons taalaanbod.

Technisch lezen

Technisch lezen is een kernvak. Hiervoor gebruiken we de methode Leeslijn. De leerlijn en de methode zijn ingericht op zeer moeilijk lerende leerlingen. Ze bevatten continue herhaling en genoeg aanbod in de breedte. Auditieve synthese heeft bij onze leerlingen veel aandacht nodig. Hulpmiddelen als Gynzy en Kiene Klanken ondersteunen hierin. Wanneer leerlingen na intensief oefenen niet tot auditieve synthese komen of ernstige spraak-taal achterstand hebben, wordt de interventie Leespraat ingezet. Vanaf het VSO komt hierbij ook Deviant Nederlandse taal bij. In de praktijksituaties worden de taalvaardigheden aangesproken bij bijv. het lezen van een recept, een taakbriefje en het bijhouden van een logboek.

Mondelinge taal

In het SO en de Basisgroepen nemen de mondelinge taal-thema's een belangrijke plaats in binnen ons onderwijsaanbod (zie bijlage). De thema's zorgen voor een rijke, betekenisvolle leeromgeving. Woordenschatonderwijs staat centraal en het thema wordt verweven met andere vakken, er vinden ook altijd excursies plaats. In het VSO ligt bij mondelinge taalvaardigheden de nadruk op beleefdheidsvormen, het vragen van hulp en het opvolgen van instructies. In het VSO wordt het woordenschataanbod vooral in tijdens de praktijkvakken/leerwerkplekken aangeboden, in de vorm van vakjargon. De school heeft een nauwe samenwerking met de bibliotheek en jaarlijks doen we mee aan de Nationale Kinderboekenweek.

Spelling

Vanaf M4 wordt het vak spelling aangeboden d.m.v. de methode Woordbouw en BLOON.

Begrijpend lezen-luisteren

Het begrijpend leesaanbod wordt aangeboden d.m.v. de methode Nieuwsbegrip. Hiermee kunnen we alle niveaus bedienen, van AVI E3 tot >M8.

Schrijven

Met het team hebben wij een vakspecifieke visie vastgesteld (zie bijlage). Als school vinden wij het belangrijkste dat leerlingen geschreven taal gebruiken in de dagelijkse redzaamheid en communicatie (zie bijlage visiedocument). Voor het schrijf-aanbod gebruiken we Schrijfkriebels (voorbereidend schrijven) en de methode Schrijven leer je zo! Typvaardigheid wordt geoefend met Word4Kids.

Engels

In het VSO wordt Engels aangeboden middels GrooveMe. De nadruk ligt op het begrijpen van de Engelse taal (passieve woordenschat) en minder op het zelf communiceren.

Ondersteunende communicatie

Een parel binnen onze school is de ondersteunende communicatie. Gesproken taal wordt middels gebaren ondersteund. Het team heeft scholing gevolgd in Nederlands met Gebaren (NmG) en onze logopedist geeft begeleiding hierin. Visuele ondersteuning vindt ook plaats d.m.v. foto's, picto's en geschreven taal.

Bovenstaand aanbod draagt bij om de wereld om je heen goed te kunnen begrijpen en is ook een goede voorbereiding op de uitstroom naar dagbesteding en / of werk. De opbrengsten worden getoetst d.m.v. observaties t.a.v. de leerlijnen, methode gebonden toetsen en CITO en gevolgd d.m.v. groepsplannen in de cyclus HGW.

'Lezen is levensgeluk'

Hoewel het taalaanbod op orde is, wordt het een groot ontwikkelpunt. Met de nieuwste inzichten op gebied van taalonderwijs voor het speciaal onderwijs, houdt de werkgroep zich bezig met het ontwikkelen van een vakspecifieke visies, verbeteren van de leerlijnen, methodiek/methode, didactisch handelen en ouderbetrokkenheid betreffende technisch lezen, mondelinge taal en begrijpend lezen/luisteren.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Taalonderwijs is in de basis afgestemd op leerbaarheid
2.	Persoonlijk contact in de Nederlandse en/of Friese taal
3.	Taalonderwijs is verweven in thematisch- en praktisch onderwijs
4.	Veel leertijd en intensieve herhaling voor de auditieve synthese
★	Ondersteunende communicatie d.m.v. gebaren en pictosysteem <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	We hebben een logopedist in huis <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding</i>

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van vakspecifieke kwaliteitskaarten. Tevens worden de onderwijsresultaten gemonitord middels het leerlingvolgsysteem Parnassys.

Omschrijving	Resultaat
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld op een 3.2 (op de 4 punts-schaal).	goed / uitstekend
75% van de leerlingen ontwikkelt zich volgens verwachting op het gebied van taal & communicatie.	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Didactische afspraken voor lezen/taal (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling)	gemiddeld
Didactiek/methodiek voor woordenschatonderwijs	gemiddeld
Begrijpend luisteren en lezen	laag

Bijlagen

1. Visie en verantwoordingsdocument Schrijven
2. Visie en verantwoordingsdocument Mondelinge taal

4.11 Rekenen

Met spelonderwijs, praktisch en betekenisvol rekenonderwijs op de Piet Bakkerschool willen we bereiken dat de leerlingen zo redzaam mogelijk zijn in het dagelijks leven. Wij bieden uitdagend rekenonderwijs met als speerpunten tijd & geld en waar nodig toepassen van hulpmiddelen.

In een duidelijke, recent vernieuwde, leerlijn met schoolbrede rekenafspraken worden doelbewuste keuzes gemaakt in het belang van de leerling. Deze leerlijn is afgestemd op de nieuwste inzichten op het gebied van rekenen in het speciaal onderwijs en zo werken we systematisch aan de streefdoelen uit het landelijke doelgroepenmodel. Om inzicht te krijgen in de reken-leerstijlen van onze doelgroep, gebruiken we de Rekenmatrix als hulpmiddel. Kernwaarden: Betekenisvol, praktisch toepasbaar, leuk & uitdagend, doelgericht, inzet van hulpmiddelen.

Materialen en middelen die we gebruiken om de doelen te behalen zijn Rekenboog, Met sprongen vooruit, Klassewinkel, Deviant, Maatwerk en aanbevolen rekenspellen van SLO en digitale middelen. De opbrengsten worden getoetst d.m.v. observaties t.a.v. de leerlijnen, methode gebonden toetsen, CITO en gevolgd d.m.v. groepsplannen in de cyclus HGW. Zie bijlage 'Visie en verantwoordingsdocument rekenen'.

Een eigen kwaliteitsaspect is het integreren van rekenaanbod in de praktijkvakken en de leerwerkplekken in het VSO. De leerdoelen zijn weggezet in de specifieke sectoren, zodat leerlingen aan betekenisvolle rekendoelen werken in de praktijksituatie.

'Op ons kun je rekenen'

De werkgroep maakt concrete teambrede rekenafspraken, die sturing geven aan het didactisch handelen van de

leraar en de doorgaande lijn in school. De rekenafspraken dienen tevens als kijkwijzer. De methodetoetsing wordt passend gemaakt bij de vernieuwde leerlijn. Op deze wijze wordt de kwaliteit geborgd. Onze ambitie is om het hele schoolgebouw een rijke rekenomgeving te laten zijn.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Integratie van het rekenaanbod in de praktijkvakken en de leerwerkplekken in het VSO
2.	Werken met een nieuwe leerlijn, gebaseerd op de nieuwste inzichten van rekenonderwijs voor onze doelgroep

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van vakspecifieke kwaliteitskaarten. Tevens worden de onderwijsresultaten gemonitord middels het leerlingvolgsysteem Parnassys.

Omschrijving	Resultaat
De ambitie is dat de kwaliteit minimaal wordt beoordeeld op een 3.2 (op de 4 punts-schaal).	goed / uitstekend
85% van de leerlingen ontwikkelt zich volgens verwachting	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Borging d.m.v. visie en verantwoordingsdocument	gemiddeld
Didactische afspraken voor rekenen (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling)	hoog

Bijlagen

1. Visie en verantwoordingsdocument Rekenen

4.12 Oriëntatie op mens en wereld

Wereldoriëntatie vinden wij van belang, omdat onderwijs meer is dan taal en rekenen. Wij willen onze leerlingen voorbereiden op de maatschappij. Wereldoriëntatie voldoet aan de kerndoelen met vakspecifieke leerlijnen en het aanbod in thematisch onderwijs, verkeer, godsdienst en het predicaat Gezonde School. In het VSO komen daar persoonlijke verzorging, aardrijkskunde, geschiedenis en techniek bij.

Ervaring opdoen in de omgeving buiten de school vinden wij erg belangrijk. Binnen elk mondelinge taalthema worden excursies gedaan (GroenDoen).

In het VSO wordt er gestreefd naar het zelfstandig reizen naar de school (i.p.v. gemeentelijk taxivervoer). Bij de verkeerslessen en het reizen naar de leerwerkplekken wordt er in de echte situatie geoefend met het openbaar vervoer (OV4U, Voor elkaar-pas van Arriva, tweejaarlijkse verkeersmarkt, lessen bromfietscertificaat).

'De school slankt af en wij slanken mee'

Een gezonde leefstijl stimuleren wij als Gezonde School met extra onderwijstijd voor bewegingsonderwijs en de jaarlijkse gezondheidsweken. Ambities liggen op het gebied van vrijetijdsbesteding, gezonde voeding en de betrokkenheid van ouders hierin.

'Nieuwsgierig zijn en onderzoeken'

De ambitie is om het thematisch onderwijs in het SO volledig opnieuw in te richten, waarbij wereldoriëntatie en vakoverstijgend werken belangrijke speerpunten zijn.

Kwaliteitsindicatoren	
★	Predicaat Gezonde School op gebied van bewegen en jaarlijkse gezondheidsweken <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	Excursies en leskisten van GroenDoen zijn vast onderdeel van het aanbod
★	Naast theoretisch aanbod is er praktisch verkeersaanbod in het VSO, waarbij er samenwerking is met Arriva, gemeente en de rijschool <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>

4.13 Creatieve vorming

Als school willen wij dat onze leerlingen een zo groot mogelijke kans krijgen om daar te komen waar ze het liefste willen zijn. Cultuuronderwijs draagt hieraan bij door:

- De persoonlijke, creatieve en kunstzinnige ontwikkeling van leerlingen te stimuleren
- De ontwikkeling van de verbeeldingskracht en de ontwikkeling van competenties om de vrije tijd op een passende en bevredigende manier vorm te geven (zie bijlage 'Cultuurbeleidsplan 2016-2019').

Twee cultuurcoördinatoren (ICC'ers) zijn binnen de school voortrekkers op het gebied van cultuuronderwijs. Special Heroes Art richt zich op de creatieve ontwikkeling en kunstzinnige vorming. Hierbij worden gastdocenten ingezet. Een bijkomend doel is het realiseren van vrijetijdsbesteding in de thuissituatie (dansles, muziekschool).

Een parel op onze school is het muziekonderwijs. Met een muzikspecialist, de Kweekvijver en de Talentband (samenwerking muziekschool en collega-school), de nieuwe methode '123 Zing' met een leerlijn voldoen wij in ruime mate aan de kerndoelen voor wat betreft muziek. Talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding zijn hierbij speerpunten.

'We barsten van talent'

Onze ambitie is een aanbodslin op kunst- en cultuureducatie. Hierbij maken we gebruik van methodes en continueren we de workshops van Special Heroes Art en de samenwerking met muziekschool (talentband). De talentontwikkeling van leerlingen en teamleden staat hierbij centraal.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Muzikspecialist
2.	Samenwerking muziekschool en collega school
3.	Cultuurcoördinatoren
4.	Special Heroes Art, gastdocenten

Aandachtspunt	Prioriteit
Talentontwikkeling voor leerlingen	laag
Talentontwikkeling voor teamleden	laag

Bijlagen

1. Cultuurbeleidsplan 2016-2019

4.14 Bewegingsonderwijs

Op onze school hechten we veel belang aan bewegingsonderwijs, dit is te zien aan ons aanbod en de uitstraling van de gymzaal (zie bijlage). In de basis is ons bewegingsonderwijs ingericht op fysieke beperkingen en motorische achterstanden. De leerlingen krijgen twee keer per week bewegingsonderwijs door een vakleraar. Daarnaast sporten VSO leerlingen wekelijks in de sportschool. SO leerlingen krijgen wekelijks zwemles. Enkele leerlingen krijgen individuele zwemles volgens de Halliwick methode in samenwerking met de fysiotherapeut. Op de pleinen rondom school zijn verschillende opdrukken aangebracht die uitnodigen tot bewegen.

Het bewegingsaanbod komt voort uit het Basisdocument Bewegingsonderwijs voor het Basisonderwijs en Speciaal Onderwijs. We werken met twaalf leerlijnen waarbij iedere leerlingen op zijn/haar niveau kan bewegen.

Een nauwe samenwerking tussen de school, Special Heroes, verenigingen en gemeente zorgt ervoor dat er met grote regelmaat clinics worden verzorgd waarbij leerlingen laagdrempelig kennismaken met verschillende sporten en vrijetijdsbesteding.

De Piet Bakkerschool is een Gezonde School op het gebied van bewegen, hier zijn we trots op. We onderzoeken het predicaat voor gezonde voeding en een passend leerlingvolgsysteem.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We beschikken over een vakleraar bewegingsonderwijs
★	Samenwerking met Special Heroes en directe omgeving (verenigingen/gemeente) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
3.	Projecten op het gebied van sport en voeding (sportdag, Koningspelen, Lekker-fit weken, ijsportdag, voetbaltoernooi etc.)
4.	We beschikken over een prachtige gymzaal incl. klimwand.

Aandachtspunt	Prioriteit
Onderzoek predicaat 'Gezonde school' voeding	laag
Onderzoek leerlijn bewegingsonderwijs	laag

Bijlagen

1. Foto gymzaal

4.15 Praktijkvakken

Wij vinden het belangrijk dat leerlingen zo redzaam mogelijk worden in de maatschappij. Wij willen daaraan een bijdrage leveren door gericht aandacht te besteden aan praktijkvakken en stages.

In de bovenbouw van het SO krijgen leerlingen 20% praktijkaanbod. Dit omhelst de sectoren zorg en welzijn, economie, techniek, land en tuinbouw. Ook wordt er dan gestart met begeleide interne stage (BIS) en arbeidstraining (ZeDeMo).

Ons basisaanbod in het VSO is leren en werken in de praktijksituatie. Dit geven we vorm door middel van praktijkvakken, leerwerkplekken en stages. In VSO fase 1 krijgen leerlingen 40% praktijkaanbod. Dit omhelst de sectoren zorg en welzijn, economie, techniek, land en tuinbouw. Ook is er begeleide interne- en externe stage (BIS en BES) en arbeidstraining (ZeDeMo).

In fase 2 bestaat het aanbod uit 60% praktijk. Naast de praktijkvakken, maken leerlingen kennis met de leerwerkplekken. De stages breiden zich uit met zelfstandige externe stages (ZES). Hierbij is geen begeleiding van school aanwezig, wel is er een stagecoördinator. Na deze fase maken de leerlingen samen met ouders een sectorkeus middels de arbeidsinteresse test, coachingsgesprekken en voorlichtingsfolders.

In fase 3 werken leerlingen toe naar uitstroom d.m.v. 80% praktijkaanbod, met name leerwerkplekken en zelfstandige externe stages uitstroom (ZES uitstroom). In deze fase is het mogelijk om vakspecifieke certificaten te behalen. De ontwikkeling van de leerlingen wordt in kaart gebracht door middel van aanbodlijnen, algemene werkcompetenties en persoonlijke leerdoelen. De leerlingen worden hierbij betrokken en mede-eigenaar d.m.v. coachingsgesprekken, modulebewijzen en een portfolio.

In de komende jaren worden de doorgaande leerlijnen voor de praktijkvakken en de stage- opbouw te verfijnd en streven we naar meer (SVA) certificering voor de VSO leerlingen.

Bijgevoegd zijn het stagebeleidsplan en beschrijving van het project 'Leren, werken, reizen in het VSO'.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Praktijklokalen, de belevingstuin met dieren en een kas
2.	Vakleraren voor land- en tuinbouw, techniek en ZeDeMo
★	Intern stagebureau met stagecoördinatoren <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	Gefaseerde opbouw in praktijkaanbod en stages
★	Hoge participatie in de omgeving <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
6.	Vorbereiding in het SO op het VSO d.m.v. 20% praktijk
7.	Gecertificeerde SVA trainers

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van aanbod in Parnassys/WMK.

Omschrijving	Resultaat
OP 7 Praktijkvorming/stage	4
De ambitie is dat de kwaliteit wederom wordt beoordeeld met een 4 (op een vier puntschaal).	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
Verfijnen doorgaande leerlijnen praktijkvakken en stage-opbouw	laag
Vermeerderen certificering in het VSO.	gemiddeld

Bijlagen

1. Stagebeleidsplan
2. Leren, werken, reizen VSO

4.16 ICT

In ons basisaanbod maken we gebruik van digitale leermiddelen, zoals digiborden met Prowise en Gynzy, tablets en verwerkingssoftware. Bij alle onderwijsontwikkelingen en het vergroten van de ouderbetrokkenheid wordt het doelmatig inzetten van ICT onderzocht.

Tijdens het praktijkvak Nieuwe Media krijgen de leerlingen vanaf SO Bovenbouw les in de digitale vaardigheden.

Aandachtspunt	Prioriteit
Inzetten didactische digitale leermiddelen bij taal	laag
Inzetten digitale middelen m.b.t. ouderbetrokkenheid en communicatie	laag
Inzetten didactische digitale leermiddelen bij rekenen	laag

4.17 Onderwijsresultaten

We streven zo hoog mogelijke opbrengsten na m.b.t. vooral de kernvakken taal, rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. De streefdoelen zijn afgestemd op de vastgestelde uitstrooprofielen (nieuwste doelgroepmodel Lecso) van de leerlingen. Dit is de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde, langere periode, gekoppeld aan het verwachte uitstroorniveau. M.a.w. een inschatting van wat de leerling op de school gaat leren en het uitstroorniveau dat bereikt kan worden. Het uitstroorniveau wordt vastgesteld door de Commissie van Begeleiding (CVB), maar kan gedurende de schoolperiode jaarlijks worden bijgesteld (zie cyclus HGW).

We verzamelen data op het gebied van IQ, ondersteuningsbehoefte, instructiebehoefte, sociaal emotionele leeftijd en de cognitieve ontwikkeling. Deze gegevens geven de school inzicht om goede beredeneerde keuzes te maken op het gebied van uitstroomperspectief en het volgen van de leerlingen op verschillende leerlijnen. Onze ambities qua uitstroom leggen we schoolspecifiek vast in de schoolstandaard. Deze is ambitieus en wordt jaarlijks per cohort leerlingen vastgesteld.

Wij vinden het belangrijk om zicht te hebben op de tussentijdse leeropbrengsten, zodat de leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen. De ambitie is om de tussentijdse leeropbrengsten intensiever te monitoren waarbij we als uitgangspunt een 0-meting uitvoeren. De wettelijk verplichte norm van 75% leerlingen die op koers liggen t.a.v. de verwachting, willen we als school op lange termijn (4 jaar) aanzienlijk verhogen. Hoewel het monitoren van de leeropbrengsten al verweven is in de HGW-cyclus, streven wij naar meer inzicht en verantwoordelijkheid voor de leerkracht.

SO:

De schoolstandaard is dat 90% van de leerlingen uitstroomt naar het met ouders/leerlingen vastgestelde uitstroomperspectief dat op 10-jarige leeftijd is vastgesteld. Bij 75% van de leerlingen die uitstroomt komt het IQ overeen met de verwachting. Als school zijn wij heel tevreden over de huidige uitstroomgegevens en kunnen we concluderen dat het OPP goed geïmplementeerd is binnen de school (zie bijlage: uitstroom 1718 en bestending 1516 SO).

De ambitie is dat het percentage uitstroom naar VSO profiel 4 of praktijkonderwijs boven de 15% komt te liggen. Over vier jaar is ons onderwijs en begeleiding in het SO hierop vormgegeven.

Vervolgsucces

De grootste groep leerlingen stromen na het SO uit naar ons eigen VSO. Deze leerlingen blijven binnen de school, hier hebben we voldoende zicht op. De ambitie is om vanuit het SO de uitstroom van leerlingen naar het PRO of ander onderwijs gedurende twee jaar na het verlaten van de school te monitoren. Middels de besprekingen van het CVB wordt het vervolgsucces van de leerlingen dan gevolgd. Waar nodig worden er interventies ingezet.

VSO:

De schoolstandaard is dat 90% van de leerlingen uitstroomt naar het met ouders/leerlingen vastgestelde uitstroomperspectief dat op 16-jarige leeftijd is vastgesteld. Bij 70 - 75% van de leerlingen die uitstroomt komt het IQ overeen met de verwachting. Als school zijn wij heel tevreden over de huidige uitstroomgegevens en kunnen we concluderen dat het OPP goed geïmplementeerd is binnen de school (zie bijlage: uitstroom 1718 en bestending 1516 VSO).

'Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van'

De ambitie is dat het percentage uitstroom naar arbeid stijgt naar 15% van de leerlingen. Over vier jaar is ons onderwijs en begeleiding in het VSO hierop vormgegeven.

Vervolgsucces

Tot twee jaar na de uitstroom monitoren wij het vervolgsucces. De stagecoördinator neemt na één jaar en na twee jaar contact op met de uitgestroomde leerlingen en de vervolgschool of het (werk)bedrijf. Het monitoren wordt vastgelegd in het document: nazorg leerlingen.

Als een oud-leerling vastloopt op een vervolgplek vindt er een gesprek plaats en worden interventies ingezet (in contact brengen met nieuwe werkbedrijven of het gebiedsteam).

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Instructie- en ondersteuningsbehoeften duidelijk in beeld en afgestemd op individueel uitstroomprofiel
2.	De leerlingen ontwikkelen zich ononderbroken van het SO naar het VSO/PrO
3.	De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs of uitstroom
4.	Nieuwste doelgroepenmodel (Lecso) verwerkt in het OPP

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van het OR 1 Resultaten en OR 3 Vervolgsucces in Parnassys/WMK.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Sociale en maatschappelijke competenties [geen wettelijke eisen] (OR2)	2
Zelfevaluatie - Resultaten [geen wettelijke eisen] (OR1)	3,5
De ambitie is dat de kwaliteit van OR 2 minimaal wordt beoordeeld met een 3.2 (op een vier punts-schaal).	goed / uitstekend
Zelfevaluatie Vervolgsucces [geen wettelijke eisen] (OR3)	3,5

Aandachtspunt	Prioriteit
De school volgt alle leerlingen op het gebied van het verwerven van maatschappelijke competenties	gemiddeld
De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie	gemiddeld
De leerlingen verlaten de school met maatschappelijke competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie	gemiddeld
De school heeft de kenmerken van de leerlingenpopulatie in beeld gebracht	laag
De school heeft op basis van de kenmerken reële verwachtingen vastgesteld over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken	gemiddeld
De verwachtingen van de school worden getoetst aan de groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode doormaken	gemiddeld
De school kan aantonen dat zij (op dit gebied) haar doelstellingen haalt, zoals vastgelegd in het schoolplan	gemiddeld
SO: De uitstroom van leerlingen naar het PRO of ander onderwijs gedurende twee jaar na het verlaten van de school monitoren	laag

Bijlagen

1. Uitstroom 1718 en bestendinging 1516 SO
2. Uitstroom 1718 en bestendinging 1516 VSO

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Inhoud

Op dit moment werkt SO Fryslân met op zichzelf staande beleidsdocumenten voor personeel. Over de volgende onderwerpen is beleid of zijn kaders opgesteld:

<ul style="list-style-type: none"> • strategische personeelsplanning • werving- en selectie • secundaire arbeidsvoorwaarden • gesprekkencyclus • scholing • functieboek • leraarondersteuner • vrijwilligers • participatiebanen 	<ul style="list-style-type: none"> • taakbeschrijvingen • regeling duurzame inzetbaarheid • verzuimbeleid • werkverdelingsplan • vakantieregeling • vervanging • visie op leiderschap • boeien en binden • evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding
---	---

Beleid wordt vertaald naar duurzame structuren waardoor er continu aandacht is voor het onderhouden van de bekwaamheden en het welzijn van het personeel. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met scholing specifiek ontwikkeld voor de leerlingpopulatie van SO Fryslân, worden starters structureel begeleid, hebben we oog voor participatiebanen en is er grip op verzuim.

Proces

Bij het tot stand komen van beleid wordt de input van de scholen als uitgangspunt genomen; waar is behoefte aan? Wat zijn voor de praktijk werkende oplossingen? Eigenaarschap van personeelsleden en de autonomie van de scholen staat steeds meer voorop. Er is steeds vaker sprake van een samenwerking tussen de scholen en het bestuursbureau bij het creëren van kaders, in plaats van een top-down benadering. Dit is een proces waar we mee zijn gestart en waar we de komende jaren met veel enthousiasme vervolg aan geven.

Schoolplan 2019-2023

Vanuit de analyse van de huidige situatie is vanuit de scholen als aandachtspunt naar voren gekomen een integraal personeelsbeleid. Onder integraal personeelsbeleid verstaat SO Fryslân: het regelmatig en systematisch afstemmen van inzet, kennis en bekwaamheden van de individuele werknemer op de ambities van de school. Uitgangspunt is de samenhang tussen de onderwijskwaliteit (zoals vastgesteld in de cyclus onderwijskwaliteit) en personeelsbeleid met als doel 'onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke plek in onze maatschappij'.

Het toekomstige integraal personeelsbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

A. Strategische personeelsplanning

De strategische personeelsplanning staat in dienst van het grotere geheel om de ambities van de school te realiseren of te continueren. Hierbij gaat het zowel om de kwantiteit als de kwaliteit van personeel; het continu afstemmen van vraag en aanbod.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: het boeien en binden van personeel en grip houden op de uitstroom van personeel.

B. Professionalisering

De professionalisering staat in dienst van het grotere geheel om de ambities van de school te realiseren of te continueren. De onderzoekende houding van de collega's hierin is van belang, wat leidt tot toenemend eigenaarschap. De ontwikkeling van de medewerkers wordt vastgelegd en is gekoppeld aan bekwaamheidseisen.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: de gesprekkencyclus waarin aandacht is voor de ambities en talenten van het personeel en een aantrekkelijk scholingsbeleid.

C. Vitaliteit

De kwaliteit van onderwijs wordt voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit en vitaliteit van het personeel. SO Fryslân streeft naar het zo goed mogelijk inzetten van kwaliteit, talent en bevoegdheid van medewerkers ten behoeve van de ambities van de school.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: het vergroten van de vitaliteit van het

personeel en rekening houden met de dynamiek van verschillende levensfasen van het personeel en de daaraan gekoppelde behoeften en mogelijkheden.

D. Landelijke ontwikkelingen

SO Fryslân volgt de landelijke ontwikkelingen, voldoet aan de CAO PO en overige wet- en regelgeving. Uitgangspunt hierbij is de kwaliteit van het onderwijs. Naast deze minimale eisen heeft SO Fryslân op een breed terrein aandacht voor de bekwaamheid en het welzijn van personeel, zoals blijkt uit bovenstaande.

- Aandachtspunten voor schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval: De implementatie van het werkverdelingsplan in relatie tot het meer eigenaar zijn van de indeling van je eigen werk.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

5.2 Werving en selectie

Om goed personeel te vinden voor onze school, maken wij gebruik van het op stichtingsniveau vastgestelde wervings- en selectiebeleid. Daarnaast werven wij nieuw talent via het programma 'leren op locatie, dit is een samenwerking tussen de Piet Bakkerschool en ROC Friese Poort (locatie Sneek).

5.3 Taakbeleid

Op onze school krijgen alle teamleden elk schooljaar taken toebedeeld. Het team heeft dit voor het schooljaar 2019-2020 voor het eerst zelf verdeeld via het werkverdelingsplan. Dit wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld met het professioneel statuut als basis. Vóór de zomervakantie wordt met iedere individuele werknemer schriftelijke afspraken gemaakt over het aantal uren binnen en buiten de klas / behandeltaken, de tijd voor voorbereiding en nazorg, de professionalisering en overige taken. Elk jaar wordt er bekeken of de taken voor het beheer van de school, werkgroepen en sport- en spelactiviteiten goed verdeeld zijn over de verschillende leerkrachten. Daarbij wordt uitgegaan van wensen en sterke kanten van de personeelsleden.

5.4 Professionalisering

Wij professionaliseren ons onder andere via scholing. Scholing is een gespreksonderwerp bij de functioneringsgesprekken. De medewerkers maken een keuze voor persoonlijke scholing (bij voorkeur in relatie tot de organisatorische doelen van de school, de schoolverbeterdoelen en/of het opgestelde persoonlijk ontwikkelplan) en daarnaast organiseert en faciliteert de directie teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de ambities (doelen) van de school. In de regel volgt het team twee keer per jaar teamgerichte scholing. Iedereen is daarbij aanwezig. De scholing wordt verwerkt in de jaartaak onder het kopje professionalisering of overige taken.

6 Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur

SO Fryslân is een organisatie waaronder 7 scholen vallen. Het bestuur van SO Fryslân staat voor kwalitatief goed speciaal onderwijs en zij heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de 7 scholen.

De schoolleiders zijn integraal verantwoordelijk voor het onderwijs en de organisatie daarvan binnen de eigen school. SO Fryslân is faciliterend aan de scholen met ieder een eigen missie en visie, die naadloos passen binnen de visie en missie en de verantwoordelijkheid van SO Fryslân.

Binnen onze besturingsfilosofie spreken we elkaar aan op onze visie op leiderschap:

- Wij zijn professionals en verbinders die plezier in hun werk uitstralen.
- Wij zijn ambitieus in onze bijdrage aan de ontwikkeling van al onze leerlingen en medewerkers;
- We denken in mogelijkheden.
- Wij zijn persoonlijk eigenaar van onze continue ontwikkeling.
- Wij werken samen op basis van vertrouwen.
- Hierdoor wordt eigenaarschap bij alle medewerkers van SO Fryslân in toenemende mate zichtbaar.

Dit betekent dat onze werkwijze als volgt verloopt:

- We spreken met elkaar af wat we goed onderwijs vinden,
- We onderzoeken hoe we er voor staan,
- Na de analyse hiervan stellen we een ambitie, hiervan zijn we eigenaar,
- Als professional weten we wat er nodig is om aan de ambitie te werken.

Iedere professional, elk team en per school bepalen jaarlijks aan welke grote ontwikkeldoelen er wordt gewerkt om de ambitie te gaan halen. We zijn gestart met het proces naar meer eigenaarschap in de gehele organisatie, dit is een proces wat we gaande weg met elkaar bewust vorm geven.

De organisatie van de Gezamenlijke Onderwijsontwikkeling is erop gericht dat middels de PDCA cyclus en het handelingsgericht werken duidelijk is wat ontwikkeld of veranderd moet worden om de ambitie te halen. SO Fryslân faciliteert in project-, expert- en werkgroepen om met elkaar onderwerpen voor te bereiden, uit te wisselen en/of te ontwikkelen. De input voor de onderwerpen komt uit de teams zelf. Deze werkwijze wordt gemonitord door de Regiegroep.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het strategisch beleidsplan SO Fryslân.

6.2 Het schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. We informeren ouders zo optimaal mogelijk en betrekken hen bij de dagelijkse gang van zaken.

De inrichting en uitstraling van het gebouw draagt bij aan een goed pedagogisch klimaat. Om op dezelfde manier om te gaan met agressiehantering maken we gebruik van de ABC methodiek. Hierin staat ook de time out procedure die we gebruiken op de Piet Bakkerschool. Om leerlingen mee te laten denken over zaken die op school spelen is er een leerlingenraad.

De belangrijkste kenmerken (eigen kwaliteitsaspecten, eigen ambities) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school ziet er verzorgd uit
2.	De school is een veilige school
3.	Leraren (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om
4.	Ouders ontvangen een dag en/of weekverslag en voor elke vakantie een nieuwsbrief
5.	De school organiseert jaarlijks twee ouderavonden, een koffie ochtend en een viering.
6.	De school organiseert 2 keer per jaar 20 minutengesprekken.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen] (SK2)	3

Aandachtspunt	Prioriteit
De school hanteert gedragsregels voor leraren	laag
De leerlingen worden betrokken bij het realiseren van een positief schoolklimaat	gemiddeld
De leraren oefenen met de leerlingen de ontwikkeling van sociale competenties	hoog
De leraren oefenen met de leerlingen de ontwikkeling van maatschappelijke competenties	hoog

6.3 Veiligheid

De Piet Bakkerschool is een kleinschalige school waar de leerlingen en het team zich veilig voelen. Dit is mede te danken aan de indeling en uitstraling van het gebouw.

De Piet Bakkerschool heeft een protocol hoe om te gaan met agressie en heeft waar nodig voldoende externe contacten voor advies en eventuele begeleiding. Ook heeft de school een pestcoördinator aangesteld. Jaarlijks wordt er bij de leerlingen een enquête afgenomen waarin zij bevraagd worden over de sociale veiligheid en het schoolklimaat.

Daarnaast maken we op de Piet Bakkerschool gebruik van de ABC methodiek, een preventie en agressiehanteringsmethodiek ontwikkeld door Accare kinder- en jeugdpsychiatrie.

Aandachtspunten op het gebied van veiligheid zijn de communicatie en daarmee de borging van de gehele veiligheidsstructuur.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag
2.	De leerlingen van de school voelen zich sociaal, fysiek en psychisch veilig (jaarlijkse meting)
3.	De leerlingen scoren een voldoende met betrekking tot welbevinden (jaarlijkse meting)
4.	De school beschikt over veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document)
5.	Het veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten
6.	De school monitort de veiligheid.
7.	De school neemt verbetermaatregelen als de monitoring daartoe aanleiding geeft
8.	De school heeft een pestcoördinator.

Beoordeling

De ambities worden tweejaarlijks beoordeeld (team/directie) met behulp van het meten van de basiskwaliteit op het gebied van veiligheid in Parnassys/WMK.

Jaarlijks worden vragenlijsten verspreid onder leerlingen, ouders en medewerkers. De ambitie is dat de vragenlijsten minimaal worden beoordeeld met een 3 (op de vier punts-schaal).

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Veiligheid (SK1)	2,82
De komende vier jaar is de leerling-veiligheid gestegen vergeleken met vorige jaren.	goed / uitstekend
De komende vier jaar is de oudertevredenheid gestegen vergeleken met vorige jaren.	goed / uitstekend
De komende vier jaar is de medewerkerstevredenheid gestegen vergeleken met vorige jaren.	goed / uitstekend

Aandachtspunt	Prioriteit
De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag	hoog
De leerlingen van de school voelen zich sociaal, fysiek en psychisch veilig (jaarlijkse meting)	gemiddeld
De leerlingen scoren een voldoende met betrekking tot welbevinden (jaarlijkse meting)	laag
De school beschikt over veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document)	gemiddeld
Het veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten	hoog
De school monitort de veiligheid	gemiddeld
De school neemt verbetermaatregelen als de monitoring daartoe aanleiding geeft	gemiddeld
De school heeft een aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor de coördinatie van het beleid tegen pesten	gemiddeld
De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat	laag

Bijlagen

1. Agressieprotocol

6.4 Samenwerking Ketenpartners

Ouders

De school en de ouders zijn gelijkwaardige partners en gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind, ieder met een eigen specifieke verantwoordelijkheid. De betrokkenheid van ouders bij onze scholen is dus van groot belang. Jaarlijks brengt de school de oudertevredenheid in beeld, de uitkomsten hiervan geven input voor de jaarverslagen en jaarplannen.

Samenwerkingsverbanden

De scholen van SO Fryslân vallen in het gebied van vier samenwerkingsverbanden (SWV), één voor het PO onderwijs en drie regio's voor het VO onderwijs. SO Fryslân is onderdeel van de bestuurlijke organisatie van deze SWV-en, hier wordt het beleid voor de zorgmiddelen afgesproken.

Alle scholen hebben een goede samenwerking met de andere scholen in de regio en het SWV. Daar wordt in gezamenlijk overleg ook de toekomst en de inrichting van het speciaal onderwijs vormgegeven. Alle scholen zitten aan tafel als het om deze ontwikkelingen gaat.

Zie Koersnotitie.

Gemeentes

Door alle transitie wetgevingen; Passend Onderwijs, Transitie Jeugdzorg en de Participatiewet, zien we dat voorheen landelijke financieringsvormen zijn verschoven naar de regio. De gemeentes hebben een spilfunctie gekregen als het gaat om de regie in huisvesting, zorg en uitstroom. Een goede samenwerking met de gemeente is van groot belang. Ook in de uitvoering van de wijk- of gebiedsteams zal iedere school in de eigen regio deze partners in kaart hebben en moeten kennen.

Stakeholders zorg

Door passend onderwijs zien we een veranderende doelgroep. Aan de ene kant omdat er geen scheiding tussen de cluster 3 en 4 meer is. Anderzijds zien we een toename van de problematiek die de leerlingen met zich meebrengen. Dit vraagt meer maatwerk, differentiatie en zorg. Dit kan je als school niet alleen, hierbij zijn de uitvoerende instanties die eerste of tweede lijn zorg uitvoeren van belang. Iedere school heeft de stakeholders zorg in kaart en weet wie de contactpersonen zijn.

Arbeidsmarkt

Door de transitiewetgeving is de opdracht van de scholen om de uitstroom van de leerlingen meer richting (gedeeltelijke) betaalde arbeid, participatiebaan of beschermt werk te laten plaatsvinden. SO Fryslân heeft de ambitie om meer leerlingen daadwerkelijk hoger uit te laten stromen, dus wordt er extra geïnvesteerd in mankracht binnen de werkgroep Stage & Arbeid en de praktijkvakken. Doel is om de samenwerking met de Arbeidsmarktregio Friesland, het UWV, de RMC's en het bedrijfsleven in de regio's te bevorderen.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Samenwerking (OP6)	3,42

6.5 Privacybeleid

Privacy is een grondrecht dat nader uitgewerkt is in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG eist van organisaties dat zij bewust omgaan met privacy en het verwerken, delen en opslaan van persoonsgegevens. Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen. Hiervoor heeft SO Fryslân een privacyreglement opgesteld.

Inhoud

Om aan te tonen dat SO Fryslân en haar scholen zich aan de wet houden worden dataregisters geïnventariseerd met daarin de verwerkingsactiviteiten voor leerling-, personeels- en relatiegegevens. Voor de borging van de privacy van het leerlingvolgsysteem ParnasSys is een protocol opgesteld.

Een protocol voor het internet- en social mediagebruik voor leerlingen en personeel is in ontwikkeling. De verantwoordelijkheid van een juist gebruik van persoonsgegevens ligt uiteindelijk bij het individuele personeelslid zelf. SO Fryslân vindt de veiligheid van haar systemen erg belangrijk. Ondanks de zorg voor de beveiliging van de systemen kan het voorkomen dat er toch een zwakke plek is. Medewerkers worden gevraagd hiervan melding te maken. Een datalek kan gemeld worden op: incidenten@so-fryslan.nl.

Proces

SO Fryslân heeft een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld die er op toe zal zien dat SO Fryslân en haar scholen handelen conform de AVG. Daarnaast is er een projectgroep AVG, die de samenhang en de voortgang van de aandachtspunten omzet naar acties op schoolniveau.

Aandachtspunten voor het schoolplan 2019-2023 zijn in ieder geval; het implementeren van het privacybeleid.

6.6 Veiligheidsbeleid

Inhoud

Scholen van SO Fryslân zijn sinds 1 januari 2006 verplicht een plan op te stellen voor veiligheid, gezondheid en milieu conform de cao's basis- en voortgezet onderwijs: het (school)veiligheidsplan. Hierin beschrijft een school hoe zij de fysieke en sociale veiligheid in en om het schoolgebouw waarborgt.

SO Fryslân heeft hiervoor een veiligheidsbeleidsplan ontwikkeld met daarbij een levend document wat op schoolniveau verder ingevuld kan worden.

Proces en aandachtspunten schoolplan 2019-2023

Komende jaren willen we overgaan van een papieren document naar een digitaal veiligheidsplan volgens de systematiek van School & Veiligheid. Deze actie zal gecoördineerd worden door SO Fryslân.

Beoordeling

Zijn we tevreden met de uitkomsten van de leerlingenquête? medewerkers/ ouders?

6.7 Huisvesting en ICT

Gebouwen en huisvesting

SO Fryslân streeft voor alle scholen naar huisvesting in aantrekkelijke, voor de doelgroep geschikte, schoolgebouwen en schoolpleinen die voldoen aan de wettelijke eisen van de tijd. De nieuwe gebouwen van De Wingerd, Talryk, Duisterhoutschool en de Piet Bakkerschool komen naar voren als sterke troeven van SO Fryslân op huisvestingsgebied. Daarentegen zijn de gebouwen van Kleurryk, School Lyndensteyn en It Twalûk (deels) verouderd.

In het kader van veranderende wetgeving zoals passend onderwijs, zien we een veranderende doelgroep en met de transitie van de Jeugdzorg de toenadering van zorg en onderwijs. Dit vraagt in toenemende mate behoefte aan een andersoortige indeling van de scholen. De samenwerking in de regio is bepalend voor de ideeën hoe een school eruit moet zien, in nauw overleg met de gemeente, overige onderwijs- en zorginstellingen wordt gesproken over de eisen voor een modern schoolgebouw. Deze gesprekken vinden al plaats in Drachten voor Kleurryk en in Leeuwarden voor it Twalûk.

Ook zien we de ontwikkeling dat scholen willen inzetten op duurzaamheid. Zowel de Wingerd als Talryk hebben zonnepanelen op het dak. De komende jaren willen we bij de andere scholen ook stimuleren om dergelijke energiebesparende maatregelen te nemen.

ICT in ontwikkeling

Op het gebied van ICT kan veel winst worden behaald de komende jaren. De ontwikkelingen gaan in razend tempo, waardoor de afhankelijkheid van professionals toeneemt. Bij SO Fryslân is het beheer van de ICT deels weggezet bij een externe beheerder, die op basis van rapportages aangeeft welke keuzes gemaakt dienen te worden op de korte en de middellange termijn als het gaat om de infrastructuur.

ICT en communicatie

De interne en externe communicatie gaat ook steeds meer digitaal. Hiervoor worden systemen gebruikt die AVG proof zijn, zoals Office 365, Intranet en een digitaal ouderportaal. Er is een projectgroep die hiervoor een voorstel maak en het proces begeleid.

ICT in het onderwijs

Binnen het onderwijs op de scholen van SO Fryslân wordt al veel gebruik gemaakt van verschillende digitale apparaten, meestal als middel tot verwerking van een les en voor het aanbieden van ondersteunende beelden of aantrekkelijk oefenmateriaal. Op het gebied van digitale leermiddelen en de didactische toepassingen is nog veel te ontwikkelen.

We streven naar professionals die digitaal vaardig zijn, waarvoor we passende professionalisering organiseren, zowel op school als op SO Fryslân niveau.

De Expertgroep ICT houdt zich jaarlijks met deze twee onderwerpen bezig; digitale vaardigheid vergroten van het personeel en de ontwikkeling van de digitale leermiddelen en de didactische toepassingen.

7 Financieel beleid

7.1 Planning & control Financiën

SO Fryslân hanteert een jaarkalender Planning & Control (Vastgesteld door CvB op 25-06-2018) voor de financiën van de stichting waaronder de scholen ressorteren. De activiteiten zijn geordend in een jaarkalender (living document). Voorafgaande aan het schooljaar wordt jaarlijks door het bestuursbureau een planning op detailniveau verstuurd naar de schooldirecteuren. In de jaarkalender wordt aangegeven wie het proces en de voortgang bewaakt. De P&C-cyclus van SO Fryslân omvat de volgende instrumenten:

- Planning
- Controleren en bijsturen
- Verantwoording

Planning

1. Opstellen Kaderbrief
2. De begroting voor het kalenderjaar (leidend):
  - Exploitatiebegroting op school- en stichtingsniveau
  - Begroting op bestuursniveau
3. Het formatieplan voor het schooljaar:
  - Het vaststellen van de formatiebudgetten vanuit de begroting conform het beleidsstuk Kader inzet personeelsformatie voor de scholen (Vastgelegd door DOST op 30-01-2017).
  - Het jaarlijkse Formatieplan per school: Het Formatieplan per school geeft de geplande inkomsten en uitgaven op het personele vlak over het schooljaar weer.

Controleren en bijsturen

Voor het bewaken van de begroting en de formatie worden de volgende beheersinstrumenten gehanteerd:

1. Digitale rapportages van Preadyz (Advies en Administratie voor Onderwijs)
  - voor de bewaking van de formatie (rapport Monitor)
  - voor raadpleging van de financiële exploitatie (rapport Exploitatie).
2. Financiële voortgangsrapportages op school- en stichtingsniveau en de eindejaarsprognose. Het opstellen van de voortgangsrapportages valt onder de verantwoordelijkheid van de controller van SO Fryslân. De voortgangsrapportages van de scholen worden vier keer per jaar verstrekt aan de schooldirecteuren, waarna ze worden besproken met de controller. De schooldirecteur agendeert de voortgangsrapportage voor het eerstvolgende overleg met het College van Bestuur.

Verantwoording

In het Jaarverslag SO Fryslân vindt de evaluatie en verantwoording plaats over het afgelopen kalenderjaar.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

7.2 Sponsoring

Vijftien organisaties, waarin de besturenorganisaties en VNG zijn vertegenwoordigd, hebben een convenant ondertekend dat handelt over sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs. Onze school onderschrijft dit convenant.

De drie belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwaliteitseisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.

De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring. Wij houden ons aan het opgestelde convenant.

School zoekt alleen sponsoring voor projectmatige zaken, bijvoorbeeld de belevingstuin en de schoolbussen.

8 Zorg voor kwaliteit

8.1 Cyclus onderwijskwaliteit

Bestuurstoezicht – stelsel van kwaliteitszorg

SO Fryslân geeft het bestuurstoezicht van de scholen vorm door te werken volgens de cyclus onderwijskwaliteit en bestaat uit vier thema's en onderliggende opbrengtschalen:

1. Thema 'Ambitie'; We weten waar we naar toe willen .
2. Thema 'Zicht op kwaliteit'; We weten waar we staan.
3. Thema 'Schoolontwikkeling'
4. Thema 'Professionalisering'; We weten hoe we daar komen .

De eerste twee thema's behoren tot "monitoren en signaleren", de 5 stappen van de OGW-cyclus van Ledoux zijn de basis voor de praktische uitwerking. De laatste twee thema's behoren tot "ontwikkelen en professionaliseren", de PDCA-cyclus van Deming. De samenhang en cyclische werkwijze van de cyclus onderwijskwaliteit is sterk, de uitkomsten van de thema's Ambitie en Zicht op kwaliteit (monitoring en signalering) vormen de basis voor de thema's Schoolontwikkeling en Professionalisering.

Inhoud

De uitwerking van de vier thema's en opbrengtschalen zijn gezamenlijk met de scholen vormgegeven en is een groeimodel op basis van wettelijke vereisten en ambities. Op stichtingsniveau worden uitgangspunten aangaande "Goed" onderwijs per thema vastgesteld in schalen. De wettelijk vereisten (vertaald vanuit het toezichtskader van de IvHO en CAO) gelden hier doorgaans als de beschrijving van het "Voldoende" niveau. Gedurende het jaar staan de standaarden geagendeerd op bestuursgesprekken met de school (DO's), op basis van de schoolspecifieke onderbouwing wordt de kwaliteit vastgesteld door de thema's in samenspraak in te schalen.

Opbrengtschalen

Gezamenlijk met de scholen zijn er per thema opbrengtschalen vastgesteld, hier is in samenspraak inhoud aan gegeven. Enerzijds is de basiskwaliteit (voldoende beoordeling IvHO) vastgelegd en anderzijds de ambitie van de scholen/stichting. Het CVB bespreekt cyclisch de opbrengtschalen met de directie van de scholen tijdens DO's, hiermee heeft het een actueel beeld van de kwaliteit en hoe de school er aan werkt. De uitkomsten worden op hoofdlijnen verwerkt op de poster en gedetailleerd in de opbrengtschalen.

Proces

Schoolspecifiek wordt er op gedetailleerd niveau vormgegeven wanneer de school tevreden is over zijn onderwijs. Het bestuur krijgt zicht op de kwaliteit, doordat de school op een proactieve wijze met trots laat zien hoe de school zicht heeft op kwaliteit. In de onderliggende opbrengtschalen zijn per thema de uitgangspunten eenduidig vastgesteld, die schoolspecifiek naar eigenheid uitgewerkt worden. Aansluitend faciliteert de stichting gezamenlijke schoolontwikkeling en MT ondersteuning bij de ontwikkeling en uitvoering van de cyclus onderwijskwaliteit.

Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij u naar het Strategisch beleidsplan SO Fryslân.

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Wij beschikken over een meerjarenplanning voor kwaliteitszorg

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Verantwoording en dialoog (KA3)	3,13
Zelfevaluatie - Kwaliteitscultuur (KA2)	2,91
Zelfevaluatie - Kwaliteitszorg (KA1)	2,88

Aandachtspunt	Prioriteit
Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen beroepsprofielen een rol	laag
Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol	laag
Het team krijgt voldoende gelegenheid voor professionalisering	laag
De wijze waarop het team zich professionaliseert is beschreven in het schoolplan	laag
Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces	laag
De school beschikt over toetsbare doelen	laag
De oorzaken van tekortschietende onderwijskwaliteit worden geanalyseerd	laag
Op basis van analyses worden waar nodig verbeteringen doelgericht doorgevoerd	laag
Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen)	laag
Het bestuur verantwoordt zich aan de interne toezichthouder	laag
De school brengt minstens 1 x per jaar verslag uit over haar doelen en de resultaten die ze behaalt	laag
Het interne toezicht wordt betrokken bij de beleids- en besluitvorming	laag

8.2 Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en Ambitie

Beschrijving

De volgende 3 onderdelen vormden de belangrijkste uitgangspunten voor de ontwikkeling van de kwaliteitszorg binnen de scholen van SO Fryslân:

- Beschrijving van het onderwijskundig kader, de visie en werkwijze op diverse onderdelen
- Cyclisch systeem van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten
- Systematische en planmatige schoolontwikkeling

Deze onderdelen vormden het fundament voor de kwaliteitsverbetering en voor het behoud van de gewenste kwaliteit op de scholen. Daarmee is geanticipeerd op de ambitie van de scholen en of stichting en het waarderingskader 2017 van inspectie.

Onderwijskundig kader – Wat vinden wij goed onderwijs

Goede kwaliteitszorg begint bij een goed inzicht hebben in de onderwijsbehoeften van de populatie / doelgroepen van de school. De vertaling van deze onderwijsbehoeften naar het onderwijsconcept en onderwijsaanbod van de school is een belangrijke vervolgstap. Het zijn de belangrijkste ingrediënten van de onderwijskundige visie op ZML.

Cyclisch systeem van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten

Vanuit de vastgestelde visie op wat de school goed onderwijs vindt, vertaald de school dit naar een systematiek waarbij de visie in de praktijk meetbaar maakt. Dit kan zijn in de vorm van kijkwijzers, opbrengstschalen of bijvoorbeeld door de tevredenheid op onderdelen te bediscussiëren (en te beoordelen) tijdens bijeenkomsten. De te ontwikkelen of te onderhouden bekwaamheidseisen van het personeel worden hierbij een middel om de opbrengsten/leerresultaten van de leerlingen te verhogen.

In de cyclische werkwijze worden de vijf stappen van OGW (Ledoux) als uitgangspunt aangehouden.

1. Het vaststellen van doelen en standaarden
2. Verzamelen van de informatie
3. Registreren van de informatie
4. Interpretieren van de informatie (feitenanalyse, interpretatie en interventies opstellen)
5. Nemen van beslissingen (korte en lange termijn)

Los van de uitgebreide kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten stelt de school schoolstandaarden op en verantwoordt jaarlijks zich aan de belanghebbenden en het bevoegd gezag op de volgende onderdelen:

- Leerlingtevredenheid
- Oudertevredenheid
- Uitstroomtevredenheid
- Medewerkerstevredenheid
- Tussentijdse (leer)opbrengsten

Systematische en planmatige schoolontwikkeling

Op basis van de uitkomsten van de cyclus OGW, werkt de school planmatig verbetertrajecten die in dienst staan van de schoolontwikkeling. De school heeft zicht op de fases van de schoolontwikkeling waarin een algemeen onderwerp of vakgebied zich bevindt. De opbouw van de schoolontwikkeling volgt ook het onderstaande stramien, waarbij de kernpunten staan beschreven.

Fase 1 Visie ontwikkeling

- Wat vinden wij/men goed onderwijs voor dit onderdeel / vakgebied?
- Hoe willen we dit onderdeel / vakgebied vormgeven?
- Hoe doen we het op dit moment, doen we al wat we zouden willen doen?
- Meetbaar maken, het vaststellen van de gewenste kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 2 Start Invoering / Praktijkervaring

- Uitwerken/ontwikkelen van de gewenste situatie (uitwerken / aanpassen van middelen)
- Ervaring opdoen met de gewenste situatie.
- Evaluatie en evt. bijstellen van de gewenste kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 3 Invoering / Implementatie

- Uitvoering van de gewenste situatie.
- Zich eigen maken van de gewenste bekwaamheidseisen, met ondersteuning van de IB-er
- Voorbereiden van het borgingstraject

Fase 4 Borging

- Borging van de gewenste kwaliteitseisen van het betreffende onderdeel / vakgebied.
- Borging van de gewenste bekwaamheidseisen m.b.t. het betreffende onderdeel / vakgebied.

De school werkt systematisch en planmatig aan verbeteractiviteiten.

Het gaat er hierbij om, dat de school op basis van de bovengenoemde evaluaties planmatig en beargumenteerd aan verbeteractiviteiten werkt. Het betekent, dat de school hierin prioriteiten heeft gesteld en dat de doelen meetbaar zijn uitgewerkt in een verbeterplan.

Het verbeterproces wordt systematisch, planmatig en doelgericht uitgevoerd, waarbij duidelijk is, wie waarvoor verantwoordelijk is, wie de uitvoering op zich nemen en op welke wijze de resultaten worden geëvalueerd en geborgd.

Het schoolplan

Het startpunt van de planmatige schoolontwikkeling ligt in het Schoolplan. Vanuit de beschrijving van de huidige situatie (o.b.v. de kwaliteitspeilingen) en de gewenste situatie (vastgelegd in de ambities) worden de (globale) verbeterdoelen geformuleerd voor de komende vier jaar.

Verbeteragenda

Vanuit het schoolplan wordt het verbeteragenda opgesteld. Daarin worden de (globale) verbeterdoelen verdeeld over de vier schooljaren. De school stelt met het team prioriteiten en zorgt er voor, dat er een behapbare maar ook ambitieuze planning van de verbeteractiviteiten ontstaat.

Uitvoering jaarplan

Vanuit het schoolplan worden de doelen van het per jaar uitgewerkt in het jaarplan. De doelen worden SMART geformuleerd en per onderdeel vastgelegd. Daarnaast wordt in het jaarplan vastgelegd wie er bij de verbetering van het betreffende onderdeel betrokken zijn en wie er verantwoordelijk is voor de coördinatie en bewaking van het proces. De taken en verantwoordelijkheden zijn voor alle betrokkenen duidelijk. In de organisatiestructuur kiest de school voor een passende werkwijze om in de uitvoer het team efficiënt te betrekken, eigenaarschap bij het team is een belangrijk uitgangspunt om vanuit draagkracht te werken.

Schoolontwikkelingsagenda

Binnen de totale structuur van de vergaderplanning zal de school ruimte moeten creëren voor de uitvoering van de verschillende stappenplannen. Tevens wordt vastgelegd, welke studiebijeenkomsten, -dagen er gedurende het schooljaar worden gepland.

Systeem als middel

Alle voorgaande onderdelen komen samen in het online softwareprogramma wat de school gebruikt, mijnschoolplan.nl. Van jaarplan tot jaarverslag kan hier in worden opgemaakt. In het schooljaar 2019-2020 zal school praktijkervaring opdoen met dit nieuwe middel, pas recent is de overstap gemaakt.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie KA 1 Kwaliteitszorg	2,88
Zelfevaluatie KA 2 Kwaliteitscultuur	2,91

8.3 Verantwoording en dialoog

In de cyclus van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten worden jaarlijks de opbrengsten en leerresultaten geïnterpreteerd in het verslag verantwoording en dialoog. Aan de hand hiervan worden interventies opgesteld voor in het volgende jaarplan.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie KA 3 Verantwoording en dialoog	3,13

Bijlagen

1. Verantwoording en dialoog 1718 SO
2. Verantwoording en dialoog 1718 VSO

8.4 Het meten van de basiskwaliteit

Vanaf schooljaar 2017-2018 zijn we afgestapt van het in kaart brengen van de kwaliteit met bovenschools vastgestelde kwaliteitskaarten. We hebben ons als doel gesteld om zelf te bepalen wat we als school verstaan onder kwaliteit. We leggen dit vast in school- en vakspecifieke kwaliteitskaarten (kijkwijzers). Deze kunnen worden gebruikt bij klassenbezoeken om inzicht te verkrijgen hoe teamleden functioneren t.a.v. de eigen geformuleerde kwaliteitsstandaard.

Tevens hebben we ervoor gekozen om samen met team in kaart te brengen waar we als Piet Bakkerschool tevreden mee zijn, maar ook de verbeterpunten helder te krijgen. De basiskwaliteit is gescoord met het hele team. Het team wordt nauw betrokken bij het ontwikkelen van het school- en jaarplan.

Zie bijgevoegd Kwaliteitsprofiel 2019-2023.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
De ambitie is dat de algemene basiskwaliteit minimaal wordt beoordeeld met een 3.2 (op een vierpunts-schaal).	goed / uitstekend

8.5 Vragenlijst Leraren

Piet Bakkerschool scoort als school een 3,01. Daarmee scoort de school voldoende. De respons op de Vragenlijst was 64%: 25 van de 39 respondenten heeft de Vragenlijst ingevuld. Het responspercentage is goed; de Vragenlijst werd door veel respondenten ingevuld. Daardoor krijgt de school een heel goed beeld van haar kwaliteit.

Beoordeling

De gehanteerde vragenlijst (WMK) is volledig afgestemd op het toezichtkader van de Inspectie van het Onderwijs. Er werden 21 vragen gesteld over het schoolklimaat, 35 vragen over het integraal personeelsbeleid, 18 vragen over de kwaliteitszorg, 24 vragen over het aanbod en 6 vragen over de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen indien mogelijk. Over de opbrengsten werden er 4 vragen gesteld.

Omschrijving	Resultaat
Vragenlijst Team - Schoolklimaat	3,11
Vragenlijst Team - Integraal Personeelsbeleid	2,97
Vragenlijst Team - Kwaliteitszorg	2,97
Vragenlijst Team - Aanbod	2,97
Vragenlijst Team - Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen indien mogelijk	3,06
Vragenlijst Team - Opbrengsten	3,03
Vragenlijst Team - Integraal Personeelsbeleid	2,97
Vragenlijst Team - Kwaliteitszorg	2,97
Vragenlijst Team - Aanbod	2,97
Vragenlijst Team - Integraal Personeelsbeleid	2,97
Vragenlijst Team - Kwaliteitszorg	2,97
Vragenlijst Team - Aanbod	2,97
Vragenlijst Team - Integraal Personeelsbeleid	2,97
Vragenlijst Team - Kwaliteitszorg	2,97
Vragenlijst Team - Aanbod	2,97

Aandachtspunt	Prioriteit
Ik ben tevreden over de vorm en de inhoud van de functioneringsgesprekken	gemiddeld
Ik ben tevreden over de interne communicatie (informatievoorziening)	gemiddeld
Ik ben tevreden over de frequentie van de functioneringsgesprekken	gemiddeld
De schoolleiding treedt adequaat op bij incidenten	gemiddeld
Ik beschik over een heldere functiebeschrijving	gemiddeld
De schoolleiding legt in voldoende mate verantwoording af over de resultaten van verbeteractiviteiten	gemiddeld
Onze school beschikt over een goede methode voor Sociale Redzaamheid	gemiddeld
Onze school beschikt in het algemeen over goede methodes	gemiddeld
Onze school beschikt over een goede methode voor Taal	gemiddeld

Bijlagen

1. Rapportage teamenquete 2019

8.6 Vragenlijst Leerlingen

De vragenlijst van de leerlingen van de school is afgenomen in juni 2019. De vragenlijst is gescoord door de leerlingen vanaf de SO Middenbouw tot en met VSO fase 3, met uitzondering van de EMB leerlingen. De leerlingen zijn gemiddeld genomen tevreden over de school. Gemiddelde score 1,9 (op 2 punt schaal).

De kwaliteit van de school wordt ten aanzien van leerlingen niet alleen gemeten met behulp van een vragenlijst. Op onze school functioneert ook een leerlingenraad. De raad komt maandelijks bijeen onder leiding van een leraar en bespreekt allerlei schoolaangelegenheden die samenhangen met de kwaliteit van de school.

Beoordeling

De tevredenheid van de leerlingen van de school wordt elk jaar gemeten met behulp van een vragenlijst (Q school)

Qschool (V)SO+ is een uitbreidingsmodule binnen onderzoeksplossing Qschool, onderdeel van kwaliteitsplatform Qfeedback. Qschool is bedoeld om de kwaliteit van de school en/of het schoolbestuur in kaart te brengen. Met behulp van de uitbreidingsmodule voor ZML-leerlingen kan de kwaliteitsperceptie van leerlingen met een ontwikkelingsleeftijd vanaf 4 jaar in kaart worden gebracht. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de mogelijkheden van de verschillende leerlingen, is de vragenlijst in verschillende varianten beschikbaar.

Bijlagen

1. Vragenlijst leerlingen 2017-2018

8.7 Vragenlijst Ouders

De vragenlijst voor Ouders (WMK) is afgenomen in juni 2019. De vragenlijst is gescoord door ouders van de school (n=119). Het responspercentage was 26%. De ouders zijn gemiddeld genomen (erg) tevreden over de school.

Beoordeling

De ambities van de school is om elk jaar de tevredenheid onder ouders te onderzoeken met behulp van een vragenlijst (WMK-PO) . Elk jaar zal weer een ander onderwerp centraal staan in de vragenlijst. Voorbeelden van onderwerpen zijn: veiligheid, schoolklimaat, ouderbetrokkenheid, kwaliteitszorg, pedagogisch klimaat, etc.

Omschrijving	Resultaat
Vragenlijst ouders - Schoolklimaat	3,45
Vragenlijst ouders - Integraal Personeelsbeleid	3,21
Vragenlijst ouders - Kwaliteitszorg	3,13
Vragenlijst ouders - Lesaanbod	3,41
Vragenlijst ouders - Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,39
Vragenlijst ouders - Opbrengsten	3,41
Vragenlijst ouders - Algemeen	3,33

Aandachtspunt	Prioriteit
communicatie naar ouders en met ouders (zorgen voor duidelijkheid).	gemiddeld
De ouderbetrokkenheid bij het onderwijsproces	gemiddeld

Bijlagen

1. Rapportage vragenlijst ouders 2019

8.8 Evaluatieplan 2019-2023

Zie bijlage voor het Evaluatieplan 2019-2023, deze dient als 'schaduwdocument' om middels fases de nuance in de komende geplande ontwikkelingen aan te brengen.

Bijlagen

1. Schoolplan schaduwdocument 2019-2023

9 Strategisch beleid

10 Aandachtspunten 2019-2023

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
Streefbeeld	<p>Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.</p> <ul style="list-style-type: none"> • communicatie naar ouders en met ouders (zorgen voor duidelijkheid). • De ouderbetrokkenheid bij het onderwijsproces • Inzetten digitale middelen m.b.t. ouderbetrokkenheid en communicatie 	gemiddeld
	<p>Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag • De leerlingen scoren een voldoende met betrekking tot welbevinden (jaarlijkse meting) • De school beschikt over veiligheidsbeleid (beschreven in het schoolplan of een ander document) • Het veiligheidsbeleid richt zich op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten • De school monitort de veiligheid • De school neemt verbetermaatregelen als de monitoring daartoe aanleiding geeft • De school heeft een aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor de coördinatie van het beleid tegen pesten • De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat • De school hanteert gedragsregels voor leraren • De leerlingen worden betrokken bij het realiseren van een positief schoolklimaat • De leraren oefenen met de leerlingen de ontwikkeling van sociale competenties • De leraren oefenen met de leerlingen de ontwikkeling van maatschappelijke competenties • De school volgt alle leerlingen op het gebied van het verwerven van maatschappelijke competenties • Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat • Vernieuwen van het gehele SEO aanbod • Actief burgerschap integreren in het vernieuwd aanbod SEO • Aanstellen aandachtsfunctionaris ABC methodiek • Ons eigen maken van het pestprotocol en pestcoördinator • Didactische afspraken voor SEO (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling) • Implementeren pestprotocol en pestcoördinator 	hoog
	<p>Nieuwsgierig zijn en onderzoeken, dat is niet alleen taalonderwijs maar wereldwijd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didactiek/methodiek voor woordenschatonderwijs 	gemiddeld
	<p>Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verfijnen doorgaande leerlijnen praktijkvakken en stage-opbouw • Verfijnen coachingsgesprekken VSO • Verfijnen van het didactisch handelen t.a.v. de begeleidingsintensiteit 	gemiddeld

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
	<p>We barsten van talent. Ons aanbod hierop afstemmen is de kunst (en cultuur).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Talentontwikkeling voor leerlingen • Talentontwikkeling voor teamleden 	laag
	<p>De school slinkt af en wij slanken mee! We zijn een Gezonde School, we bewegen veel en eten gezond.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek predicaat 'Gezonde school' voeding • Onderzoek leerlijn bewegingsonderwijs 	laag
	<p>Op ons kun je rekenen. Wij zijn een rekenrijke school, gebruiken interessante materialen en hebben reken Slimme leraren: tel maar op.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school gebruikt voor rekenen betrouwbare en valide toetsen • Borging d.m.v. visie en verantwoordingsdocument • Didactische afspraken voor rekenen (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling) • Inzetten didactische digitale leermiddelen bij rekenen 	gemiddeld
	<p>Lezen is levensgeluk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De school gebruikt voor taal betrouwbare en valide toetsen • Vernieuwen methode/methodiek voor taal/technisch lezen • Inzet digitale didactische middelen • Inzetten didactische digitale leermiddelen bij taal • Didactische afspraken voor lezen/taal (eigen kijkwijzer/kwaliteitsbepaling) • Begrijpend luisteren en lezen 	gemiddeld
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Eigenaarschap SAP'jes bij leraren	laag
	<p>De extra ondersteuning is gericht op het realiseren van het OPP</p> <ul style="list-style-type: none"> • De toetsen m.b.t. rekenen en taal geven een indicatie van de bereikte referentieniveaus • De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de extra ondersteuning zonedig bij • Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte krijgen extra ondersteuning voor de cognitieve, de motorische en de sociale ontwikkeling • De bestemming van de leerlingen voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school • Eigenaarschap SAP'jes bij leraren 	laag
Onderwijsresultaten	<p>De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen verlaten de school met maatschappelijke competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie • De school heeft de kenmerken van de leerlingenpopulatie in beeld gebracht • De school heeft op basis van de kenmerken reële verwachtingen vastgesteld over het niveau dat de leerlingen kunnen bereiken • De verwachtingen van de school worden getoetst aan de groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode doormaken • De school kan aantonen dat zij (op dit gebied) haar doelstellingen haalt, zoals vastgelegd in het schoolplan 	gemiddeld

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
	SO: De uitstroom van leerlingen naar het PRO of ander onderwijs gedurende twee jaar na het verlaten van de school monitoren	laag
Cyclus onderwijskwaliteit	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol <ul style="list-style-type: none"> • Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen beroepsprofielen een rol • Het team krijgt voldoende gelegenheid voor professionalisering • De wijze waarop het team zich professionaliseert is beschreven in het schoolplan 	laag
	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces <ul style="list-style-type: none"> • De school beschikt over toetsbare doelen • De oorzaken van tekortschietende onderwijskwaliteit worden geanalyseerd • Op basis van analyses worden waar nodig verbeteringen doelgericht doorgevoerd 	laag
	Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen) <ul style="list-style-type: none"> • Het bestuur verantwoordt zich aan de interne toezichthouder • De school brengt minstens 1 x per jaar verslag uit over haar doelen en de resultaten die ze behaalt • Het interne toezicht wordt betrokken bij de beleids- en besluitvorming 	laag
Vragenlijst Leraren	Ik ben tevreden over de vorm en de inhoud van de functioneringsgesprekken	gemiddeld
	Ik ben tevreden over de interne communicatie (informatievoorziening)	gemiddeld
	Ik ben tevreden over de frequentie van de functioneringsgesprekken	gemiddeld
	De schoolleiding treedt adequaat op bij incidenten	gemiddeld
	Ik beschik over een heldere functiebeschrijving	gemiddeld
	De schoolleiding legt in voldoende mate verantwoording af over de resultaten van verbeteractiviteiten	gemiddeld
	Onze school beschikt over een goede methode voor Sociale Redzaamheid	gemiddeld
	Onze school beschikt in het algemeen over goede methodes	gemiddeld
	Onze school beschikt over een goede methode voor Taal	gemiddeld

11 Meerjarenplanning 2019-2020

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.
	Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.
	Nieuwsgierig zijn en onderzoeken, dat is niet alleen taalonderwijs maar wereldwijs.
	Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.
	We barsten van talent. Ons aanbod hierop afstemmen is de kunst (en cultuur).
	De school slankt af en wij slanken mee! We zijn een Gezonde School, we bewegen veel en eten gezond.
	Op ons kun je rekenen. Wij zijn een rekenrijke school, gebruiken interessante materialen en hebben rekenslimme leraren: tel maar op.
	Lezen is levensgeluk.
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	De extra ondersteuning is gericht op het realiseren van het OPP
Onderwijsresultaten	De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
	SO: De uitstroom van leerlingen naar het PRO of ander onderwijs gedurende twee jaar na het verlaten van de school monitoren
Cyclus onderwijskwaliteit	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol
	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces
	Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen)

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

12 Meerjarenplanning 2020-2021

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.
	Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.
	Nieuwsgierig zijn en onderzoeken, dat is niet alleen taalonderwijs maar wereldwijs.
	Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.
	We barsten van talent. Ons aanbod hierop afstemmen is de kunst (en cultuur).
	De school slinkt af en wij slanken mee! We zijn een Gezonde School, we bewegen veel en eten gezond.
	Op ons kun je rekenen. Wij zijn een rekenrijke school, gebruiken interessante materialen en hebben rekenslimme leraren: tel maar op.
	Lezen is levensgeluk.
Onderwijsresultaten	De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
Cyclus onderwijskwaliteit	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol
	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces
	Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen)

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

13 Meerjarenplanning 2021-2022

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.
	Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.
	Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.
	We barsten van talent. Ons aanbod hierop afstemmen is de kunst (en cultuur).
	De school slankt af en wij slanken mee! We zijn een Gezonde School, we bewegen veel en eten gezond.
	Lezen is levensgeluk.
Zicht op ontwikkeling en begeleiding	De extra ondersteuning is gericht op het realiseren van het OPP
Onderwijsresultaten	De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
Cyclus onderwijskwaliteit	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol
	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces
	Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen)

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

14 Meerjarenplanning 2022-2023

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Leerling, ouders en school, samen staan we sterker.
	Wij zijn de burgers van de toekomst. We staan voor een vertrouwd pedagogisch klimaat en een passende methode SEO.
	Nieuwsgierig zijn en onderzoeken, dat is niet alleen taalonderwijs maar wereldwijs.
	Meer uitstroom naar arbeid, daar maken wij werk van.
	Op ons kun je rekenen. Wij zijn een rekenrijke school, gebruiken interessante materialen en hebben rekenslimme leraren: tel maar op.
	Lezen is levensgeluk.
Onderwijsresultaten	De leerlingen verlaten de school met sociale competenties die passen bij de kenmerken van de leerlingenpopulatie
Cyclus onderwijskwaliteit	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen behaalde resultaten door leerlingen een rol
	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces
	Er is sprake van een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen het bestuur en de school (scholen)

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

15 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 08ST
Naam: Piet Bakkerschool SO & VSO
Adres: Plevierenpad 3
Postcode: 8601 XC
Plaats: SNEEK

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 08ST
Naam: Piet Bakkerschool SO & VSO
Adres: Plevierenpad 3
Postcode: 8601 XC
Plaats: SNEEK

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____